

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI, SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP.430.007.2017

KGP.430.008.2017

Nr ewid. 30/2017/P/17/001/KGP

Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w częściach
47 – Energia
48 – Gospodarka złożami kopalni

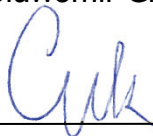
Warszawa czerwiec 2017 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja
o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2016 r.
w częściach
47 – Energia
48 – Gospodarka złożami kopalin**

Dyrektor Departamentu
Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Sławomir Grzelak

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 09 czerwca 2017 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie	4
II. Ocena kontrolowanej działalności.....	7
1. Ocena ogólna	7
2. Uwagi i wnioski.....	8
III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich.....	10
1. Dochody budżetowe	10
2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich	12
3. Sprawozdania.....	30
IV. Informacje dodatkowe	32
Załączniki	33

I. Wprowadzenie

Na mocy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Energii¹ dysponentem części 47 – Energia oraz części 48 – Gospodarka złożami kopalini był Minister Energii (dalej także Minister). Minister kierował dwoma działami administracji rządowej: energia oraz gospodarka złożami kopalini, utworzonymi przepisami art. 5 pkt 2a i 6a ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej² w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 19 listopada 2015 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw³. Obsługę Ministra zapewniało Ministerstwo Energii (dalej także Ministerstwo lub ME), które zostało utworzone na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2015 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Energii⁴. W skład Ministerstwa weszły komórki organizacyjne Ministerstwa Rozwoju obsługujące sprawy z zakresu działów energia i gospodarka złożami kopalini.

Dział energia obejmował sprawy energii, surowców energetycznych i paliw⁵.

Do zadań ministra właściwego do spraw energii należały w szczególności sprawy:

- polityki energetycznej państwa oraz udziału w kształtowaniu polityki energetycznej Unii Europejskiej;
- rynków energii, surowców energetycznych i paliw, efektywności energetycznej, rozwoju i wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz energii jądrowej na potrzeby społeczno-gospodarcze;
- bezpieczeństwa energetycznego kraju, w tym bezpieczeństwa dostaw energii, surowców energetycznych i paliw;
- infrastruktury energetycznej, w tym funkcjonowania systemów energetycznych, z uwzględnieniem zasad racjonalnej gospodarki i potrzeb bezpieczeństwa energetycznego kraju;
- inicjowania, koordynowania i nadzorowania współpracy międzynarodowej w dziedzinie energii, surowców energetycznych i paliw oraz udziału w pracach organów Unii Europejskiej.

Ministrowi właściwemu do spraw energii podlegała Agencja Rezerw Materiałowych (dalej ARM). Ponadto, według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., Minister nadzorował osiem instytucji, jedno przedsiębiorstwo państwowe (Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych) oraz wykonywał uprawnienia z akcji lub udziałów 12 spółek z udziałem Skarbu Państwa, nad którymi nadzór przejął w trakcie 2016 r. Minister sprawował również nadzór nad Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego⁶.

Ze środków budżetu państwa w części 47 – Energia sfinansowano przede wszystkim dotacje dla przedsiębiorstw, instytucji i agencji: na finansowanie i współfinansowanie „Planu działań sektora energetyka na lata 2014–2016” w ramach pomocy technicznej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) 2007–2013 i 2014–2020, Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna (PO PT) 2014–2020, na utrzymanie rezerw strategicznych oraz na realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego w warunkach normalnych i w sytuacji zdarzeń radiacyjnych, a także opłacono składki do organizacji międzynarodowych m.in. do Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej (IRENA), Agencji Energii Jądrowej (NEA) i Europejskiej Karty Energetycznej (EKE). Wniesiono także opłatę na rzecz gminy Różan z tytułu zlokalizowania na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych.

¹ Dz. U. poz. 2087.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 543, ze zm., dalej *ustawa o działach*.

³ Dz. U. poz. 1960.

⁴ Dz. U. poz. 2075.

⁵ Art. 7a ustawy o działach.

⁶ Art. 7a ust. 4 ustawy o działach, zmieniony ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 266, ze zm.), która weszła w życie z dniem 17 marca 2016 r.

Głównymi zadaniami sfinansowanymi ze środków części 47 – Energia z budżetu środków europejskich były działania wdrażane lub realizowane przez Ministra Energii, służące wykonaniu zadań określonych w Narodowych Strategicznych Ramach Odniesienia (NSRO) 2007-2013. W tym działania z PO LiŚ 2007–2013 w ramach priorytetu IX *Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna*: 9.4. – *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych* i 9.6. – *Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych*, z priorytetu X *Bezpieczeństwo energetyczne, w tym dywersyfikacja źródeł odnawialnych* – działanie 10.3. – *Rozwój przemysłu dla odnawialnych źródeł energii* oraz działania wdrażane przez Instytut Nafty i Gazu (INiG) i przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Realizowano również Umowę Partnerstwa 2014–2020. Finansowano działania prowadzone przez INiG w ramach PO LiŚ 2014–2020.

W układzie zadaniowym budżetu w ramach części 47 – Energia realizowano cztery zadania, ujęte w układzie czterech funkcji, podzielone na pięć podzadań i dziewięć działań.

Dział gospodarka złożami kopalni, do dnia 16 marca 2016 r., obejmował sprawy⁷:

- 1) nadzoru nad podmiotami gospodarczymi prowadzącymi eksploatację zasobów kopalni, ze szczególnym uwzględnieniem węgłowodorów i węgla kamiennego oraz brunatnego, w tym uzgadniania polityki koncesyjnej i udzielania koncesji z ministrem właściwym do spraw środowiska w sprawach surowców energetycznych;
- 2) nadzoru nad wydobywaniem kopalni ze złóż;
- 3) dysponowania i zarządzania własnością górnictwem Skarbu Państwa;
- 4) kwalifikacji w zakresie górnictwa;
- 5) udziału w kształtowaniu polityki Unii Europejskiej w zakresie gospodarki złożami kopalni.

Dział gospodarka złożami kopalni, od dnia 17 marca 2016 r., obejmuje sprawy⁸:

- 1) prowadzenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw środowiska, racjonalnej gospodarki złożami węgłowodorów, węgla brunatnego, węgla kamiennego, siarki rodzimej, soli kamiennej, soli potasowej, soli potasowo-magnezowej, w obszarze objętym wydobywaniem;
- 2) uzgadniania koncesji na wydobywanie udzielanych przez ministra właściwego do spraw środowiska, w zakresie kopalni objętych własnością górnictwem Skarbu Państwa;
- 3) współpracy w nadzorze nad wydobywaniem kopalni, o których mowa w pkt 1;
- 4) kwalifikacji w zakresie górnictwa.

Minister właściwy do spraw gospodarki złożami kopalni, według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., nadzorował cztery instytuty badawcze oraz wykonywał uprawnienia z akcji lub udziałów 14 spółek z udziałem Skarbu Państwa.

Minister Energii w części 48 – Gospodarka złożami kopalni w 2016 r. realizował dwa zadania przypisane do funkcji 6. – *Polityka gospodarcza kraju*: zadanie 6.1. – *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki* i zadanie 6.2. – *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa* oraz jedno zadanie polegające na koordynacji działalności oraz obsłudze administracyjnej i technicznej, przypisane do funkcji 22.

Ze środków części 48 budżetu państwa – Gospodarka złożami kopalni sfinansowane były głównie dotacje (99,5% wydatków), w tym m.in. dla:

- Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A.,
- Kopalni Soli Wieliczka S.A. (dalej KS Wieliczka),
- Kopalni Soli Bochnia sp. z o.o. (dalej KS Bochnia),

⁷ Art. 11a *ustawy o działach*.

⁸ Art. 11a ust. 1 *ustawy o działach* zmieniony przez art. 1 pkt 2 lit. a *ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o zmianie ustawy o działach administracji rządowej oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 266, ze zm.).

- Centralnej Pompowni Bolko sp. z o.o.,
- Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze,
- Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

Celem kontroli była ocena wykonania ustawy budżetowej na rok 2016⁹ w części 47 – Energia oraz w części 48 – Gospodarka złożami kopalni.

Zakres kontroli prowadzonych w Ministerstwie Energii obejmował:

- wykonanie dochodów budżetu państwa;
- wykonanie wydatków budżetu państwa, a w części 47 – Energia także budżetu środków europejskich, oraz efekty uzyskane w wyniku realizacji wydatków;
- prawidłowość sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2016 r. oraz zbiorczych sprawozdań za IV kwartał 2016 r. w zakresie operacji finansowych;
- realizację wniosków pokontrolnych skierowanych do Ministra Energii w *Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. w części 20 – Gospodarka oraz wykonania planów finansowych Urzędu Dozoru Technicznego i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości*¹⁰ (w części 47 – Energia);
- nadzór i kontrolę sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych¹¹ (dalej *ufp*).

W 2016 r. dochody budżetu państwa w części 47 – Energia wyniosły 1 357 089,7 tys. zł, co stanowiło 0,43% dochodów budżetu państwa w 2016 r. Wydatki budżetu państwa wykonane w tej części wyniosły 266 374,6 tys. zł, w tym dotacje – 204 299,4 tys. zł. Wydatki te stanowiły 0,07% wydatków budżetu państwa. Ponadto w części 47 – Energia wydatkowano z budżetu środków europejskich kwotę 491 115,9 tys. zł, co stanowiło 0,95% wydatków tego budżetu w 2016 r.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalni w 2016 r. dochody budżetu państwa wyniosły 136 970,7 tys. zł, a wydatki – 1 175 608,1 tys. zł. W obu częściach budżetu całość dochodów i wydatków została zrealizowana przez Ministerstwo Energii.

Udział dochodów zrealizowanych w części 48 – Gospodarka złożami kopalni w dochodach budżetu państwa ogółem wyniósł 0,04%. Udział wydatków zrealizowanych w części 48 – Gospodarka złożami kopalni w wydatkach budżetu państwa ogółem wyniósł 0,33%.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalni nie wykonywano budżetu środków europejskich.

NIK skontrolowała wykorzystanie dotacji przekazanych przez Ministra Energii ze środków części 48 trzem beneficjentom: KS Wieliczka, KS Bochnia oraz Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze. Wyniki wszystkich kontroli wykazały prawidłowe wykorzystanie dotacji. Łączna kwota środków wykorzystanych przez te trzy podmioty stanowiła 6,6% wydatków w części 48 – Gospodarka złożami kopalni.

Kontrola w Ministerstwie Energii została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli*¹².

⁹ Ustawa z dnia 25 lutego 2016 r. (Dz. U. poz. 278, ze zm.), dalej *ustawa budżetowa*.

¹⁰ NIK sformułowała w *Informacji* wniosek do Ministra Energii o podjęcie pilnych działań zmierzających do przyjęcia *Polityki energetycznej państwa oraz Rządowego Programu Rezerw Strategicznych*.

¹¹ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870, ze zm.).

¹² Dz.U. z 2017 r. poz. 524, dalej *ustawa o NIK*.

II. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna¹³

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że w częściach 47 – Energia i 48 – Gospodarka złożami kopalni nie wystąpiły nieprawidłowości w zakresie zrealizowanych dochodów, wydatków na dotacje oraz sprawozdawczości, a w części 47 – Energia także w zakresie wydatków z budżetu środków europejskich. W wyniku kontroli w obu częściach budżetu stwierdzono nieprawidłowości dotyczące udzielania zamówień publicznych.

W części 47 – Energia badaniem objęto próbę wydatków budżetu państwa w kwocie 213 762,6 tys. zł, tj. 80,2% zrealizowanych wydatków ogółem, a zbadana próba wydatków z budżetu środków europejskich wyniosła 14 506,5 tys. zł, tj. 3,0% zrealizowanych wydatków ogółem. Wydatki, z wyłączeniem niektórych zamówień publicznych, dokonane zostały w sposób celowy, gospodarny i legalny. Zadania ujęte w układzie zadaniowym budżetu państwa, finansowane w części 47 – Energia zostały zrealizowane.

W wyniku kontroli 76% wydatków budżetu państwa zrealizowanych w części 48 – Gospodarka złożami kopalni stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego lub niegospodarnego wydatkowania środków publicznych w tym zakresie. Jednocześnie jednak w przypadku wydatków w kwocie 7,1 tys. zł stwierdzono naruszenie przepisów dotyczących udzielania lub realizacji zamówień publicznych, które miały wpływ na rozstrzygnięcie postępowania. W rezultacie wydatkowania środków kontynuowana była realizacja zadań związanych z likwidacją kopalń, finansowaniem świadczeń dla byłych lub urlopowanych górników, pokryciem bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa w kopalni prowadzącej wydobycie węgla, a także utrzymaniem, zabezpieczeniem i ratowaniem zabytkowych części zakładów górniczych.

NIK nie stwierdziła nieprawidłowości w rozliczaniu dotacji udzielonych przez Ministra Energii na realizację programów pomocy technicznej PO IiŚ 2007–2013 i 2014–2020 oraz PO PT 2014–2020. Z punktu widzenia celów zdefiniowanych w dokumentach strategicznych oraz zadań finansowanych dotacjami, środki przekazane beneficjentom uczestniczącym w powyższych programach zostały wydatkowane efektywnie. NIK nie stwierdziła również nieprawidłowości w rozliczaniu dotacji udzielonych przez Ministra Energii na utrzymanie rezerw strategicznych oraz na realizację zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju przy stosowaniu promieniowania jonizującego, a także w rozliczaniu dotacji dla górnictwa. Wyniki trzech kontroli u beneficjentów dotacji z części 48 – Gospodarka złożami kopalni wykazały prawidłowe ich wykorzystanie.

Najpoważniejsze nieprawidłowości dotyczące udzielania zamówień publicznych polegały na nieodrzczeniu oferty zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia i udzieleniu na jej podstawie zamówienia publicznego na usługę w zakresie ochrony osób i mienia, a także na zawarciu aneksu do tej umowy również z naruszeniem przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*¹⁴ (dalej także *Pzp*). Nieterminowo ogłoszono przetarg na usługi utrzymania czystości w budynku Ministerstwa Energii przy ul. Żurawiej 4a w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., co uniemożliwiło zawarcie umowy obowiązującej od 1 stycznia 2017 r.

¹³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

¹⁴ Dz. U. z 2015 r. poz. 2164, ze zm.

Udzielono także zamówienia, do którego nie stosuje się przepisów *Pzp*, bez zastosowania uregulowań określonych w przepisach wewnętrznych¹⁵ ME.

Nie zostały również wykonane ustawowe zadania Ministra Energii, dotyczące opracowania dokumentu *Polityka energetyczna państwa* wynikające z art. 15 ust. 2 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*¹⁶.

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie prawidłowość sporządzania przez dysponenta części 47 – Energia i części 48 – Gospodarka złożami kopalin rocznych sprawozdań budżetowych za 2016 r., a także zbiorczych sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. w części 47 – Energia:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy) – w części 47 – Energia;
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE) – w części 47 – Energia;
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1);
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania dysponenta części 47 – Energia i części 48 – Gospodarka złożami kopalin zostały sporządzone prawidłowo, na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. W części 47 – Energia prawidłowo sporządzono również sprawozdania zbiorcze, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych. Przyjęte mechanizmy kontroli zarządczej zapewniały w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań budżetowych, w tym z budżetu środków europejskich w części 47 – Energia, oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 47 – Energia przedstawiona została w załączniku 7 do niniejszej *Informacji*, a kalkulacja oceny w części 48 – Gospodarka złożami kopalin – w załączniku 8.

2. Uwagi i wnioski

Po kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 r. w części 47 – Energia i części 48 – Gospodarka złożami kopalin, Najwyższa Izba Kontroli wniosła o wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej w obszarze zamówień publicznych.

Ponadto NIK podtrzymała wnioski zawarte w *Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. w części 20 – Gospodarka oraz wykonania planów finansowych Urzędu Dozoru Technicznego i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości*, wskazując na potrzebę ich pilnej realizacji. Wnioski te dotyczą podjęcia przez Ministra Energii działań zmierzających do przyjęcia *Polityki energetycznej państwa* oraz *Rządowego Programu Rezerw Strategicznych*.

¹⁵ Zarządzenie Nr 19 Dyrektora Generalnego Ministerstwa Energii w sprawie udzielenia zamówień publicznych (niepublikowane), dalej Zarządzenie Nr 19 Dyrektora Generalnego ME.

¹⁶ Dz. U. z 2017 r., poz. 220, ze zm.

W związku ze zgłoszeniem przez Ministra Rozwoju i Finansów uwag dotyczących łącznej kwoty środków przeznaczonych na działania w zakresie rezerw strategicznych i nierozpatrzeniem ich przez Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów do 24 marca 2017 r. NIK wnosi o zwrócenie się przez Ministra Rozwoju i Finansów do Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów o przyspieszenie procesu rozpatrywania zgłoszonych uwag.

III. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich

1. Dochody budżetowe

1.1. Realizacja dochodów budżetowych

Działy energia i gospodarka złożami kopalin zostały utworzone w listopadzie 2015 r. Ponieważ w 2015 r. nie było części 47 – Energia i części 48 – Gospodarka złożami kopalin nie było możliwe dokonanie analizy porównawczej wykonania dochodów w 2015 r. i w 2016 r.

W ustawie budżetowej w części 47 – Energia zostały zaplanowane dochody budżetowe w wysokości 535 tys. zł. Planowane w części 36 – Skarb Państwa dochody budżetu państwa w kwocie 1 356 607,9 tys. zł zostały w trakcie wykonywania budżetu przeniesione do części 47 – Energia. W związku z powyższym kwota dochodów dla części 47 – Energia po zmianach została zaplanowana w wysokości 1 357 142,9 tys. zł.

Dochody w części 47 – Energia wyniosły łącznie 1 357 089,7 tys. zł, co stanowi niemal 100% kwoty planowanych dochodów w 2016 r.

Na kwotę dochodów w części 47 – Energia składały się niemal wyłącznie (99,9%) dywidendy od spółek nadzorowanych przez Ministra Energii, w łącznej wysokości 1 355 863,4 tys. zł:

1. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	747 667,1 tys. zł,
2. PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	268 246,0 tys. zł,
3. Polski Koncern Naftowy ORLEN S.A.	235 420,4 tys. zł,
4. ENERGA S.A.	104 529,9 tys. zł.

Dywidendy zostały pobrane w wysokości określonej w uchwałach zwyczajnych walnych zgromadzeń spółek oraz wpłacone w dniach wyznaczonych w tych uchwałach na konto ME. Akcje i udziały w nadzorowanych spółkach zostały ujęte w księgach rachunkowych ME.

W zbadanej próbie dochodów, którą stanowiła całość uzyskanych dywidend nie stwierdzono nieprawidłowości.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalin w ustawie budżetowej ustalono dochody budżetowe w wysokości 1 521,0 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 136 970,7 tys. zł i były wyższe o 9 005,3% od kwoty planowanej. Głównym źródłem dochodów były wyższe niż planowane wpływy ze zwrotów dotacji, odsetek od dotacji oraz zwrot niewykorzystanych środków z lat ubiegłych na działania wykonywane po zakończeniu likwidacji kopalń. Wyniosły one 136 429,4 tys. zł, tj. 99,6% ogółu zrealizowanych dochodów. Łączne zwroty dotacji wyniosły 133 182,4 tys. zł, wobec 581 tys. zł planowanych. Dochody objęte szczegółowym badaniem (126 389,8 tys. zł) stanowiły 92,3% dochodów ogółem. Na przekroczenie planu dochodów wpływ miał przede wszystkim zwrot środków dotacji od spółki Tauron Polska Energia S.A. w kwocie 125 993,1 tys. zł, w tym 2 216,5 tys. zł odsetek, z tytułu zwrotu pomocy publicznej na pokrycie bieżących strat produkcyjnych dla Oddziału KWK Brzeszcze, którego właścicielem była Tauron Polska Energia S.A.

W planie dochodów budżetu państwa w części 48 – Gospodarka złożami kopalin na rok 2016 nie przewidziano dochodów z tytułu dywidendy¹⁷. W 2016 r. do budżetu wpłynęła dywidenda od Wałbrzyskich Zakładów Koksowniczych „Victoria” S.A.¹⁸ w wysokości 396,7 tys. zł, stanowiąca 2,6% zysku netto spółki za rok 2015. Ponadto Skarb Państwa otrzymał dywidendę niepieniężną

¹⁷ Plany dochodów z dywidend od spółek z udziałem Skarbu Państwa, które w roku 2016 przeszły pod nadzór Ministra Energii, były tworzone w Ministerstwie Skarbu Państwa.

¹⁸ Udział procentowy SP w kapitale zakładowym spółki na koniec 2015 r. wyniósł 2,4%.

od Węglokoksu S.A.¹⁹ w postaci jednego udziału spółki Polska Grupa Górnicza sp. z o.o. o wartości nominalnej 100 zł. Dzięki temu Skarb Państwa stał się udziałowcem Polskiej Grupy Górniczej sp. z o.o.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

W części 47 – Energia kwota należności pozostałych do zapłaty na koniec 2016 r. wyniosła 269,4 tys. zł, w tym zaległości 267,9 tys. zł. Na kwotę tę składało się 12 należności, w tym 11 przekazanych przez Ministra Rozwoju.

Spośród nich szczegółowym badaniem objęto osiem należności na łączną kwotę 235,9 tys. zł, co stanowi 87,6% łącznej kwoty należności. Najwyższą ze zbadanych należności (na kwotę 152,7 tys. zł) stanowiły odsetki od nierozliczonych w terminie środków dofinansowania przekazanego w formie zaliczki w oparciu o umowę o dofinansowanie z dnia 11 lutego 2015 r. Sześć należności na łączną kwotę 64,2 tys. zł stanowiły kary pieniężne wynikające z decyzji wydanych na podstawie ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym²⁰. W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czynności podejmowanych w ME w stosunku do należności przejętych od Ministra Rozwoju oraz w stosunku do należności powstałej w okresie działalności jednostki kontrolowanej.

W 2016 r. części 47 – Energia nie wystąpiły należności przedawnione ani nie uznano żadnych należności za nieściągalne. Nie wystąpiły również przypadki umorzenia należności ani działania mające na celu zmianę terminu płatności.

W ramach nadzoru sprawowanego przez Ministra Energii nad ARM, stosownie do przepisów art. 175 ust. 1 i 2 *ufp*, analizowane były sprawozdania kwartalne Rb-N składane przez Prezesa ARM jako dysponenta Funduszu Zapasów Interwencyjnych, o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych tego funduszu, oraz sprawozdania Rb-N ARM.

Minister Energii nie przejął należności z tytułu rozliczenia dotacji udzielonych czterem spółkom ze środków *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007–2013* w łącznej kwocie 31 482,5 tys. zł, ponieważ Minister Rozwoju, a następnie Minister Rozwoju i Finansów nie przekazał dokumentów w tych sprawach. Należności te powinny być zaewidencjonowane w księgach ME, a ich nieprzekazanie powoduje nieprawdziwy obraz wielkości należności w ewidencji Ministerstwa. Jednocześnie uniemożliwia też podejmowanie przez Ministra czynności w celu windykacji przedmiotowych należności. Od kwietnia 2016 r. pracownicy ME prowadzili korespondencję z pracownikami Ministerstwa Finansów i Ministerstwa Rozwoju (ostatnie pismo skierowano w dniu 16 stycznia 2017 r.) z prośbą o zajęcie stanowiska w zakresie ewidencjonowania należności, które powstały przed rokiem 2016 i dotyczą realizacji projektów PO liŚ 2007-2013 finansowanych z budżetu w części 20 – Gospodarka, a także ujmowania tych należności w sprawozdaniach w części 47 – Energia. Otrzymana odpowiedź z Ministerstwa Finansów z dnia 17 marca 2017 r. nie zawierała rozwiązania problemu ujmowania tych należności w sprawozdaniach ME.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalni na koniec 2016 r., zgodnie ze sprawozdaniem Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych, nie wystąpiły należności pozostałe do zapłaty i zaległości.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych dochodów w części 47 – Energia zaprezentowane są w załączniku 1 do niniejszej *Informacji*, a w części 48 – Gospodarka złożami kopalni w załączniku 2 do niniejszej *Informacji*.

¹⁹ Udział procentowy Skarbu Państwa w kapitale zakładowym spółki na koniec 2015 r. wynosił 100%.

²⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 1899, ze zm.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej uchwalono wydatki budżetu państwa w części 47 – Energia w kwocie 192 872 tys. zł. W trakcie roku limit wydatków w części 47 został zwiększony, na podstawie jedenastu decyzji Ministra Finansów, o środki pochodzące z rezerw celowych w łącznej kwocie 98 446,1 tys. zł oraz o przeniesioną z części 36 – Skarb Państwa kwotę 859 tys. zł²¹. Limit wydatków w części 47 wynosił po zmianach 292 177,1 tys. zł.

Środki z rezerw przeznaczone były przede wszystkim na: dofinansowanie tworzenia i utrzymywania rezerw strategicznych (82 000 tys. zł), opłatę na rzecz gminy Różan z tytułu zlokalizowania na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych (10 500 tys. zł) oraz sfinansowanie wywozu do Federacji Rosyjskiej napromieniowanego paliwa jądrowego z reaktora doświadczalnego (2 300 tys. zł). Z łącznej kwoty przyznanej z rezerw celowych wykorzystano 84 150 tys. zł, tj. 85,5%.

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie środków przyznanych z czterech rezerw celowych na łączną kwotę 83 163,7 tys. zł, co stanowi 84,5% całkowitej kwoty przyznanej decyzjami Ministra Finansów.

Pozycja rezerwy 12²² – *Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej*. Minister Finansów, po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych, zmienił przeznaczenie części środków tej rezerwy. Zostały one przekazane Agencji Rezerw Materiałowych na uzupełnienie rezerw strategicznych z asortymentu produktów rolno-spożywczych (kwota 12 000 tys. zł). Wykorzystanie rezerwy wyniosło 9 720,5 tys. zł (81% kwoty przyznanej) z uwagi na uwarunkowania rynkowe oraz ze względu na fakt, że zakup półtuszy wieprzowych został rozłożony w czasie i zaoszczędzono część środków przewidzianych na ich utrzymywanie. Zwrot niewykorzystanej kwoty 2 279,5 tys. zł nastąpił na rachunek ME w wymaganym terminie.

Pozycja rezerwy 4²³ – *Przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, w tym realizacja zadań w dorzeczach Odry i górnej Wisły*. Minister Rozwoju i Finansów, po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych, zmienił przeznaczenie części środków tej rezerwy. Zostały one przekazane ARM na uzupełnienie rezerw strategicznych z asortymentu produktów rolno-spożywczych (kwota 50 000,0 tys. zł). Wykorzystanie rezerwy – 49 999,6 tys. zł.

Pozycja rezerwy 48²⁴ – *Środki na finansowanie działań w zakresie rezerw strategicznych, w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej*. Środki dla ARM na sfinansowanie działań ministra właściwego ds. energii w zakresie rezerw strategicznych, w sytuacji wystąpienia zagrożenia wywołanego wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (ASF) na części terytorium Polski. Uruchomienie

²¹ Z tytułu przeniesienia planowanych wydatków z części 36 – Skarb Państwa do części 47 – Energia na podstawie: rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 października 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych dochodów i wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 1646) o kwotę 741,9 tys. zł i rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 2110) o kwotę 117,1 tys. zł.

²² Decyzja Ministra Finansów z dnia 10 maja 2016 r. znak MF/FG4.4143.3.46.2016.MF.1125, Decyzja Ministra Energii Nr 2/R/16 z dnia 17 maja 2016 r.

²³ Decyzja Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 października 2016 r. znak MF/FG4.4143.3.117.2016.MF.3535, Decyzja Ministra Energii Nr 16/R/16 z dnia 11 października 2016 r.

²⁴ Decyzja Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 października 2016 r. znak MF/FG4.4143.125.2016.MF.3814, Decyzja Ministra Energii Nr 18/R/16 z dnia 6 grudnia 2016 r.

rezerwy miało na celu złagodzenie, w sytuacji kryzysowej, zakłóceń w ciągłości dostaw produktów rolnych i rolno-spożywczych służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb obywateli poprzez utworzenie rezerw strategicznych produktów żywnościowych w grupie rezerw produktów rolnych i rolno-spożywczych (kwota 20 000,0 tys. zł). Wykorzystanie rezerwy wyniosło 9 557,1 tys. zł (47,8% kwoty przyznanej) z uwagi na konieczność zmiany planu finansowego ARM, możliwości i warunki dokonania zakupów towarów na rynku i niewystarczający do końca roku czas wymagany na przeprowadzenie postępowania w zakresie zakupu dodatkowych ilości sterylizowanych konserw. Zwrot niewykorzystanej kwoty 10 442,9 tys. zł dokonany został na rachunek ME w wymaganym terminie. Działania w celu przyznania ARM tej dotacji podjęte były na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ARM nie miała jednak przewidzianych środków finansowych na przechowywanie tych rezerw. Dopiero po zmianie planu finansowego ARM, zatwierdzonej przez Ministra Energii w dniu 21 listopada 2016 r., oraz pozytywnej opinii Komisji Finansów Publicznych dotyczącej odpowiednich zmian w projekcie ustawy dotyczącej budżetu państwa na 2017 r., możliwe było w dniu 6 grudnia 2016 r. wydanie decyzji i podpisanie umowy z ARM.

Pozycja rezerwy 59 – *Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej*. Realizacja zadania pn. „Opracowanie metodyki oceny bezpieczeństwa i wskazanie optymalnej lokalizacji płytkiego składowania odpadów promieniotwórczych nisko- i średniotemperaturowych”. Umowa na to zadanie została zawarta w dniu 8 maja 2013 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki a konsorcjum złożonym z pięciu instytutów i dwóch przedsiębiorstw²⁵. Wykorzystano całość kwoty przyznanej z rezerwy – 1 163,7 tys. zł.

ME wydało zgodnie z przeznaczeniem i rzetelnie rozliczyło 84 150 tys. zł (85,5%) środków otrzymanych z rezerw celowych. Niewykorzystane środki w wysokości 14 296,1 tys. zł zostały terminowo zwrócone do budżetu państwa.

Na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 *ufp* Minister jako dysponent części 47 – Energia, dwiema decyzjami²⁶ zablokował środki na łączną kwotę 4 222,4 tys. zł, w tym w dziale 750 *Administracja publiczna* – 2 574,9 tys. zł oraz w dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe* w wysokości 1 647,5 tys. zł.

Blokady spowodowane były oszczędnościami powstałymi w trakcie realizacji zadań, jak również przesunięciem niektórych zadań na 2017 r. M.in. Instytut Nafty i Gazu – Państwowy Instytut Badawczy (INiG-PIB) z przyczyn proceduralno-organizacyjnych przesunął na 2017 r. termin wykonania analizy pn. *Ocena wpływu rozwoju ekomobilności na gospodarkę kraju wraz z analizą przemysłową ustanowienia celu na poziomie 1 mln pojazdów elektrycznych do 2025 r.* Minister Energii każdorazowo informował Ministra Finansów o blokadzie w dniu jej dokonania.

Wydatki zostały poniesione w kwocie 266 374,6 tys. zł, co stanowiło 91,2% planu wydatków budżetu państwa w części 47 po zmianach. Zrealizowano je w czterech działach, tj.: 500 *Handel* w wysokości 177 281,2 tys. zł (92,5% planu po zmianach), 150 *Przetwórstwo przemysłowe* – 44 072,0 tys. zł (92,7%), 750 *Administracja publiczna* – 37 356,0 tys. zł (82,8%) oraz 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* – 7 665,4 tys. zł (97,9%). Plan wydatków po zmianach wynosił 292 177,1 tys. zł, z tego: dział 150 – 47 558,2 tys. zł, dział 500 – 191 665 tys. zł, dział 750 – 45 121,4 tys. zł i dział 900 – 7 832,4 tys. zł.

Nie wykorzystano limitu wydatków w kwocie 25 802,4 tys. zł, głównie w działach: 500 *Handel* – 14 383,8 tys. zł, 750 *Administracja publiczna* – 7 765,4 tys. zł i 150 *Przetwórstwo przemysłowe* – 3 486,2 tys. zł.

²⁵ Skład Konsorcjum: Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Instytut Chemii i Techniki Jądrowej, Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk, Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk, Przedsiębiorstwo Geologiczne „Geoprojekt Szczecin” Sp. z o.o., Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych – Przedsiębiorstwo Państwowe. Do umowy zawarto trzy aneksy.

²⁶ Nr DBF-I-03100-39/16 z dnia 14 listopada 2016 r. oraz nr DBF-I-03100-49/16 z dnia 9 grudnia 2016 r.

W strukturze wydatków według grup ekonomicznych dominowały dotacje, w wysokości 204 299,4 tys. zł, stanowiące 76,7% wydatków ogółem budżetu państwa w części 47 – Energia. Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 54 358,3 tys. zł i stanowiły 20,4% wydatków ogółem, współfinansowanie projektów z udziałem środków europejskich – 6 347,6 tys. zł i 2,4% wydatków ogółem, wydatki majątkowe – 1 327,9 tys. zł i 0,5% wydatków ogółem. Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 41,4 tys. zł.

Wydatki w dziale 500 *Handel* przeznaczono na wypłatę dotacji dla ARM na realizację zadań określonych w *ustawie z dnia 29 października 2010 r. o rezerwach strategicznych*²⁷ – 64 896,1 tys. zł (dotacja podmiotowa), na utrzymywanie i wymianę rezerw strategicznych – 43 108,0 tys. zł (dotacja celowa) oraz na uzupełnienie rezerw strategicznych z asortymentu produktów rolno-spożywczych – 69 277,1 tys. zł (trzy dotacje celowe).

Niższe od planowanego wykonanie wynikało m.in. z przedstawionych powyżej uwarunkowań organizacyjnych, rynkowych i niewystarczającego do końca roku czasu wymaganego na przeprowadzenie postępowania w zakresie zakupu dodatkowych ilości sterylizowanych konserw.

Wydatki w dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe* poniesione zostały m.in. na:

- realizację zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej; w tym celu przekazano m.in. dotację podmiotową²⁸ dla Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku (ZUOP) w kwocie 6 650 tys. zł oraz 12 dotacji przeznaczonych na realizację zadania poprawy stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju w łącznej kwocie 6 928 tys. zł (dotacje wypłacono Centralnemu Laboratorium Ochrony Radiologicznej, Narodowemu Centrum Badań Jądrowych, Centrum Onkologii – Instytutowi im. Marii Skłodowskiej-Curie, Zakładowi Unieszkodliwiania Odpadów Promieniotwórczych w Otwocku-Świerku);
- opłaty na rzecz gminy Różan w kwocie 10 500 tys. zł z tytułu zlokalizowania na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych;
- opłaty składek do 11 organizacji międzynarodowych w łącznej w wysokości 3 731,4 tys. zł (opłacono m.in. składki do Międzynarodowej Agencji Energetyki MAE, Międzynarodowej Agencji Energii Odnawialnej IRENA, Agencji Energii Jądrowej NEA [Nuclear Energy Agency OECD], Europejskiej Karty Energetycznej EKE, Agencji Energii Jądrowej NEA DATA BANK, Wspólnoty Energetycznej);
- badania statystyczne w kwocie 6 099,1 tys. zł;
- finansowanie i współfinansowanie pomocy technicznej w PO liŚ 2007-2013 i PO liŚ 2014–2020 oraz PO PT 2014–2020²⁹ w formie dotacji w łącznej kwocie: 5 666,8 tys. zł;
- dotację celową dla INiG-PIB przeznaczoną na sfinansowanie wydatków niekwalifikowalnych związanych z pełnieniem przez ten instytut funkcji Instytucji Wdrażającej PO liŚ 2014–2020, w kwocie 107,9 tys. zł.

Niższe o 3 486,2 tys. zł od planowanego wykorzystanie środków wynikało m.in. z bezpłatnego uzyskania recenzji do Leksykonu Energetyki Jądrowej, przesunięcia na kolejny rok planowanej konferencji o przemyśle, rezygnacji z prowadzenia w 2016 r. działań związanych z poszukiwaniem nowego składowiska odpadów promieniotwórczych wobec braku ostatecznego porozumienia z Ministrem Środowiska odnośnie sfinansowania badań w potencjalnych lokalizacjach.

Wydatki w dziale 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* poniesione zostały na dofinansowanie Planu działań sektora energetyka na lata 2014–2016, w tym dotacje celowe przeznaczone na finansowanie wynagrodzeń dla pracowników Instytucji Wdrażającej w ramach realizacji PO PT 2014–2020 oraz wydatków majątkowych w ramach PO liŚ 2007–2013 i 2014–2020.

²⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1635. Dalej: *ustawa o rezerwach strategicznych*.

²⁸ Na podstawie art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. prawo atomowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 576).

²⁹ Finansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi, jako wsparcie dla IW: Instytutu Nafty i Gazu Kraków – Państwowego Instytutu Badawczego w kwocie 3 519,4 tys. zł.

W Ministerstwie Energii ustalono³⁰, iż wydatki w zakresie zadań związanych z obsługą funkcjonowania urzędu będą ponoszone w proporcji 95/5, tj. 95% w części 47 – Energia i 5% w części 48 – Gospodarka złożami kopalni.

Wydatki w dziale 750 *Administracja publiczna* poniesiono przede wszystkim na sfinansowanie bieżących kosztów funkcjonowania Ministerstwa (29 680,4 tys. zł). Były to wydatki m.in. na wynagrodzenia i pochodne (23 795,3 tys. zł), wydatki związane z utrzymaniem budynków, w tym na zakup energii (439 tys. zł), usługi remontowe (71,7 tys. zł), opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe, podatek od nieruchomości, zakup usług pozostałych (łącznie 1 511,1 tys. zł), zakupy materiałów i wyposażenia (1 168,1 tys. zł) oraz na: ekspertyzy i opinie (229,4 tys. zł), podróże służbowe krajowe (142,4 tys. zł) i zagraniczne (1 348,2 tys. zł), odpisy na ZFŚS (355,9 tys. zł), wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (295,8 tys. zł), usługi telekomunikacyjne (60 tys. zł).

Mniejsze od planowanego o 15,6% wykorzystanie środków w części 47– Energia, w dziale 750 *Administracja publiczna* wynikało w głównej mierze z tego, że rok 2016 dla ME był rokiem organizowania pracy. Ze względu na niejasną sytuację lokalową, partycypację w kosztach utrzymania nieruchomości Ministerstwa Rozwoju przy Placu Trzech Krzyży 3/5 (zmienny miesięczny wskaźnik), trudno było na etapie planowania oszacować optymalną wielkość środków na 2016 r. W 2016 r. m.in. zrezygnowano z zakupów dużej ilości mebli pracowniczych, odstąpiono od organizacji dwóch szkoleń grupowych, jedno szkolenie zrealizowano bezkosztowo, wydatkowano niższe kwoty na szkolenia niż szacowano z uwagi na obniżenie cen szkoleń w 2016 r. Trudne na etapie planowania było również oszacowanie kosztów konserwacji i napraw.

Ponadto w dziale 750 *Administracja publiczna* poniesiono wydatki na finansowanie i współfinansowanie działań w ramach:

- PO PT 2014-2020 z przeznaczeniem na wynagrodzenia i pochodne w kwocie 5 092 tys. zł (88,2% kwoty planowanej),
- pomocy technicznej PO LiŚ 2014–2020 – w kwocie 1 255,6 tys. zł (54,5% kwoty planowanej).

Niższe od planowanego wykorzystanie limitu środków wynikało m.in. z tego, iż umowa na dofinansowanie w ramach pomocy technicznej PO LiŚ 2014–2020 została podpisana w I kwartale 2016 r., ze względu na podpisanie porozumienia o przejęciu praw i obowiązków Ministra Energii w dniu 27 stycznia 2016 r. Powyższe przyczyniło się do spiętrzenia prac w III-IV kwartale 2016 r. i spowodowało przesunięcie z 2016 na 2017 r. realizacji działań informacyjno-promocyjnych, dostaw i zakupów usług. Ponadto ze względu na rozpoczęty proces kontraktacji w ramach I i VII osi priorytetowej PO LiŚ pracownicy Instytucji Pośredniczącej (IP) w 2016 r. odbywali ograniczoną liczbę zagranicznych wizyt służbowych. Ograniczono również udział pracowników IP w szkoleniach zagranicznych dotyczących systemu zarządzania funduszami europejskimi.

W 2016 r. w ME przeciętnie zatrudnionych było 287 pracowników otrzymujących wynagrodzenie w części 47 – Energia. Ich przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 7 102 zł brutto. Wydatki na wynagrodzenia i pochodne zaplanowano w wysokości 30 800 tys. zł, a wyniosły 28 969,7 tys. zł (94% planu po zmianach).

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń prezentowane są w załączniku 5 do niniejszej *Informacji*.

W dziale 750 *Administracja publiczna* poniesiono także wydatki majątkowe w wysokości 1 327,9 tys. zł, odpowiadającej 71,2% planu. Wykonano m.in. system kontroli dostępu w budynkach przy ul. Żurawiej 4a oraz modernizację systemu sygnalizacji pożarowej, przebudowano systemy klimatyzacji

³⁰ Notatka sporządzona przez Departament Budżetu i Finansów dla Dyrektora Generalnego Ministerstwa Energii w sprawie wydzielenia budżetu Ministra Energii i podziału środków pomiędzy częściami, będącymi w dyspozycji Ministra Energii.

w serwerowni oraz zmodernizowano taras i dach w budynku ME. Zakupiono również urządzenia sieciowe, serwery, sprzęt komputerowy, w tym tablety oraz oprogramowanie komputerowe.

Minister Energii na podstawie art. 171 ust. 3 *ufp* wystąpił o zgodę na jednorazowe przeniesienie wydatków majątkowych w kwocie powyżej 100 tys. zł, tj. w wysokości 14 115 tys. zł, w tym w PO liŚ 2007–2013 w rozdziale 15095 *Pozostała działalność* z wydatków majątkowych na wydatki bieżące oraz w pomocy technicznej PO liŚ 2007–2013 w rozdziale 15095 i rozdziale 90011 *Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej* z wydatków bieżących na wydatki majątkowe. Wniosek ten uzyskał zgodę Ministra Finansów. W przypadku dokonania zmian w budżecie polegających na przeniesieniu wydatków majątkowych o wartości poniżej kwoty 100 tys. zł, w pomocy technicznej PO liŚ 2014–2020 pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej w rozdziale 75001 *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji publicznej* i rozdziale 90011 (z wydatków bieżących na wydatki majątkowe), zgodnie z art. 171 ust. 3 *ufp* Minister Energii informował Ministra Finansów o przeniesieniu środków.

Niższe od planu wykonanie wydatków majątkowych wynikało z oszczędności uzyskanych w trakcie przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych oraz z niewykonania dwóch zadań w ramach działu 750 *Administracja publiczna*.

1. Zadanie pn. „Zakup serwerów typu Blade” nie zostało zrealizowane w 2016 r., gdyż nie udało się wybrać jego wykonawcy. Pomimo przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego i wyłonienia najkorzystniejszej oferty, zarówno oferent, który ją złożył, jak i kolejni uczestnicy przetargu odstępowali od podpisania umowy, tłumacząc się problemami technicznymi po stronie producentów sprzętu. Ostatecznie przetarg został unieważniony, a zadanie przeniesione na rok 2017.
2. Zadanie pn. „Przebudowa systemu infrastruktury elektrycznej w budynkach Ministerstwa Energii” nie zostało zrealizowane w 2016 r., ponieważ ze względów organizacyjnych zostało przeniesione na rok 2017. W związku z niewyjaśnioną sytuacją lokalową oraz zakończonym w sierpniu 2016 r. procesem przeprowadzek pracowników Ministerstwa Rozwoju z budynku przy ul. Żurawiej 4a do budynku Ministerstwa Rozwoju przy Placu Trzech Krzyży 3/5 oraz możliwą w związku z tym przeprowadzką pracowników Ministerstwa Energii z budynku przy Placu Trzech Krzyży 3/5 do budynku Ministerstwa Energii przy ul. Żurawiej, Biuro Administracyjne w pierwszej kolejności rozpoczęło realizację zadań inwestycyjnych priorytetowych pod względem zapewnienia bezpieczeństwa i potrzeb organizacyjnych urzędu. Po zakończeniu realizacji podjętych zadań inwestycyjnych nastąpiła rezygnacja z przebudowy systemu infrastruktury elektrycznej, gdyż czas pozostały do końca roku był krótszy od niezbędnego na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w drodze przetargu, pełną realizację zadania i jego rozliczenie.

Zakupy inwestycyjne były zgodne z planem wydatków i zasadne z punktu widzenia zadań realizowanych przez ME.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych wydatków w części 47 – Energia zaprezentowane są w załączniku 3 do niniejszej *Informacji*.

W ustawie budżetowej wydatki w **części 48 – Gospodarka złożami kopalin** ustalone zostały w wysokości 576 586,0 tys. zł. W trakcie roku plan wydatków został zwiększony o środki z rezerw celowych³¹ w wysokości 904 941,9 tys. zł oraz o kwotę 357,1 tys. zł³², do wysokości 1 481 885,0 tys. zł.

³¹ Na podstawie trzech decyzji Ministra Finansów: z dnia 9 lutego, 6 października, 14 października 2016 r.

³² Z tytułu przeniesienia planowanych wydatków z części 36 Skarb Państwa do części 48 – Gospodarka złożami kopalin na podstawie *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 października 2016 r.* (Dz. U. poz. 1646).

Środki z rezerw celowych zostały przeznaczone na:

- dotowanie zadań bieżących w zakresie górnictwa węgla kamiennego, o których mowa w art. 8a ust. 3, art. 8c ust. 2 i art. 11f ustawy z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego³³ – 904 872,0 tys. zł;
- sfinansowanie wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) pracowników Ministerstwa Energii – 69,9 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 48 – Gospodarka złożami kopalin zostały zrealizowane w kwocie 1 175 608,1 tys. zł, co stanowiło 79,3% planu po zmianach³⁴. Wydatki zrealizowano w trzech działach, tj. w dziale 100 *Górnictwo i kopalnictwo* w wysokości 1 170 246,1 tys. zł (79,3% planu po zmianach), w dziale 750 *Administracja publiczna* – 4 973,5 tys. zł (84,8%) i w dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe* – 388,5 tys. zł (98,6%).

Wydatki w dziale 100 *Górnictwo i kopalnictwo* przeznaczono na dotacje podmiotowe i celowe. W dziale tym zrealizowano całość dotacji wypłaconych w części 48 – Gospodarka złożami kopalin. Przeznaczono je między innymi na:

- dotacje podmiotowe w wysokości 431 618,7 tys. zł przeznaczone na realizację m.in. zadań wykonywanych po zakończeniu likwidacji kopalń³⁵, wypłat ekwiwalentu pieniężnego z tytułu prawa do bezpłatnego węgla byłym pracownikom kopalń postawionych w stan likwidacji, wypłat rent wyrównawczych pracownikom lub byłym pracownikom kopalń postawionych w stan likwidacji,
- dotacje celowe w wysokości 637 289,2 tys. zł na finansowanie zadań w zakresie górnictwa węgla kamiennego, w tym na: realizację zadań wykonywanych w trakcie likwidacji kopalń, finansowanie świadczeń przysługujących w okresie korzystania przez pracowników z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa w kopalni prowadzącej wydobycie węgla³⁶,
- dotacje podmiotowe w wysokości 72 162,6 tys. zł dla jednostek górnictwa niewęglowego przeznaczone na realizację zadań w zakresie: całkowitej likwidacji zakładu górniczego „Siedlec-Moszczenica” oraz niezabytkowych części zakładów górniczych Kopalni Soli Bochnia i Kopalni Soli Wieliczka, a także utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części zakładów górniczych w Bochni i Wielicze.

Różnice między poziomem faktycznie zrealizowanych wydatków na dotacje a wielkościami zaplanowanymi na ten cel w ustawie budżetowej i w planie rzeczowo-finansowym Ministerstwa Energii wynikają głównie z faktu, że niemalże z rocznym wyprzedzeniem nie było możliwe dokładne oszacowanie wydatków w następnym roku budżetowym na restrukturyzację sektora górnictwa węgla kamiennego. Był to proces bardzo dynamiczny i decyzje w sprawie przekazania kopalń do likwidacji przez Spółkę Restrukturyzacji Kopalń S.A. zapadały na bieżąco.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalin szczegółowym badaniem wydatków budżetu państwa objęto m.in. dotacje. Zbadano 91 wylosowanych zapisów księgowych o łącznej wartości 891 722,3 tys. zł, tj. 75,9% wydatków ogółem w części 48 i 76,2% wydatków na dotacje. Próba została wyłoniona poprzez losowanie metodą monetarną (MUS³⁷). W badanej próbie nie stwierdzono nieprawidłowości. Przekazywanie i rozliczenie dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych.

³³ Dz. U. z 2016 r. poz. 704, ze zm.

³⁴ Plan wydatków po zmianach wynosił 1 481 885,0 tys. zł.

³⁵ Była to m.in. likwidacja infrastruktury kopalń w tym wyrobisk i szybów, prace zabezpieczające, naprawa szkód wyrządzonych ruchem zlikwidowanych zakładów.

³⁶ Była to m.in. likwidacja infrastruktury kopalń w tym wyrobisk i szybów, zabezpieczenie sąsiednich kopalń, rekultywacja terenów pogórnicznych.

³⁷ Losowanie z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

Kontrole wykorzystania dotacji Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła u trzech beneficjentów, tj. w Kopalni Soli „Wieliczka” S.A., Kopalni Soli „Bochnia” sp. z o.o. oraz w Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze. Wyniki wszystkich kontroli wykazały prawidłowe wykorzystanie środków dotacji.

KS Wieliczka prawidłowo wykorzystwała otrzymaną w 2016 r. dotację budżetową w wysokości 63 956,0 tys. zł³⁸, udzieloną przez Ministra Energii na zadania określone w *Rocznym planie całkowitej likwidacji niezabytkowej części zakładu górniczego „Wieliczka”, a także utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górniczego „Wieliczka”, wchodzących w skład Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. na rok 2016* (dalej *plan roczny KS Wieliczka*). Z otrzymanych środków wykorzystano 97,3%. W związku z uzyskiwaniem przez kopalnię zwiększonych przychodów z działalności turystycznej, w listopadzie 2016 r. Zarząd KS Wieliczka podjął decyzję o zastąpieniu środków budżetowych środkami własnymi, w związku z czym w połowie grudnia nadmiar środków budżetowych w wysokości 6 236,7 tys. zł został zwrócony do Ministerstwa Energii, natomiast niewykorzystaną część dotacji (1 533,6 tys. zł) zwrócono na rachunek Ministerstwa w obowiązującym terminie. Zrealizowano zakres rzeczowy określony w *planie rocznym KS Wieliczka*, z uwzględnieniem zmian zaakceptowanych w grudniu 2016 r. przez Ministra Energii. Badanie wydatków sfinansowanych z dotacji w wysokości 6 509,5 tys. zł (11,6% wykorzystanej dotacji) wykazało, że poniesiono je na zadania ujęte w tym planie oraz w zakresach działań planowanych dla tych zadań.

KS Bochnia prawidłowo wykorzystwała otrzymaną w 2016 r. dotację budżetową w wysokości 16 000 tys. zł, udzieloną przez Ministra Energii na zadania określone w *Rocznym planie całkowitej likwidacji zakładu górniczego „Siedlec-Moszczenica”, niezabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia” oraz utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowej części zakładu górniczego „Bochnia”, wchodzących w skład Kopalni Soli „Bochnia” sp. z o.o. na 2016 r.* (dalej *plan roczny KS Bochnia*). Z otrzymanych środków wykorzystano 15 955,6 tys. zł (99,7%). Niewykorzystaną część dotacji w wysokości 44,4 tys. zł zwrócono w obowiązującym terminie na rachunek Ministerstwa Energii. Zrealizowano zakres rzeczowy określony w *planie rocznym KS Bochnia*, z uwzględnieniem zmian zaakceptowanych w grudniu 2016 r. przez Ministra Energii. Badanie wydatków sfinansowanych z dotacji, w wysokości 2 985 tys. zł (18,7% wykorzystanej dotacji), wykazało, że poniesiono je w ramach zadań ujętych w tym planie oraz w zakresach i terminach planowanych dla tych zadań.

KS Wieliczka i KS Bochnia terminowo i rzetelnie wywiązały się z ujętych w umowach dotacji zobowiązań odnoszących się m.in. do przedstawiania Ministrowi Energii sprawozdań miesięcznych oraz sprawozdania rocznego z wykonanych zadań i wykorzystania środków dotacji. Prowadziły ewidencję księgową tych środków i finansowanych nimi wydatków, w szczególności uwzględniającej koszty działalności likwidacyjnej zakładu górniczego oraz utrzymanie i zabezpieczenie jego zabytkowych części, koszty działalności zarządu, a także przychody ze sprzedaży usług (a w odniesieniu do KS Wieliczka także produktów – sól, złom) przeznaczane na pokrycie kosztów likwidacji. Obie kopalnie rzetelnie wywiązały się również z pozostałych zobowiązań wynikających z postanowień umów dotacji.

Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (dalej Muzeum) otrzymało w 2016 r. z budżetu państwa dotację podmiotową w kwocie 6 000 tys. zł. Minister Energii zaakceptował *Roczny plan zadań realizowanych w zakresie utrzymania, zabezpieczenia i ratowania zabytkowych części zakładu górniczego Kopalni Węgla Kamiennego „GUIDO” w Zabrze i zakładu górniczego Kopalni Węgla Kamiennego Królowa Luiza w Zabrze, wchodzących w skład Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, w 2016 r.* Plan ten określał zakres rzeczowo-finansowy 35 zadań oraz harmonogram ich realizacji. Zadania te wykonano w ustalonych kwotach i terminach. Środki dotacji w wysokości 5 997,5 tys. zł (99,9%) wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, wyłącznie na realizację zadań ujętych w planie. Zwrot niewykorzystanej dotacji w kwocie 2,5 tys. zł nastąpił terminowo, tj. 31 stycznia 2017 r.

³⁸ W umowie o udzielenie dotacji z 15 kwietnia 2016 roku wielkość dotacji ustalono jako nie przekraczającą 74 787,4 tys. zł. Aneksem nr 1 z 18 sierpnia 2016 r. do umowy kwota dotacji została zwiększona do 75 000,0 tys. zł. Ostatecznie aneksem nr 2 z 29 grudnia 2016 r. do umowy dotację obniżono do 57 719,3 tys. zł.

Środki dotacji wpływały w miesięcznych ratach na specjalnie w tym celu utworzone konto. Muzeum prowadziło wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji i wydatków sfinansowanych z tych środków. Muzeum terminowo przedkładało Ministrowi Energii i Agencji Rozwoju Przemysłu miesięczne sprawozdania z realizacji zadań ujętych w planie. Roczne sprawozdanie zostało sporządzone rzetelnie i przekazane do ME terminowo, tj. 20 lutego 2017 r. Przeprowadzona przez Agencję Rozwoju Przemysłu we wrześniu 2016 r. kontrola, dotycząca m.in. prawidłowości wydatkowania środków dotacji za siedem miesięcy 2016 r., nie wykazała nieprawidłowości. Nie skierowano po niej zaleceń pokontrolnych.

W części 47 – Energia kontrolą objęto dobrane w sposób celowy dziewięć dotacji w kwocie 188 054,2 tys. zł (92% środków wydatkowanych na dotacje). Były to:

- dotacje dla ARM – (podmiotowa i cztery celowe na łączną kwotę 177 281,7 tys. zł) przeznaczone były na dofinansowanie bieżącej działalności ARM, utrzymywanie i wymianę rezerw strategicznych oraz uzupełnienie rezerw strategicznych z asortymentu produktów rolno-spożywczych;
- dotacje dla ZUOP – (podmiotowa i celowa na łączną kwotę 7 173 tys. zł) przeznaczone były na sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań ZUOP. Dotacja celowa przeznaczona była na zadanie pod nazwą *Przebudowa i adaptacja części obiektu R1 – przybudówki do części reaktora EWA do funkcji dydaktyczno-wystawienniczych* (w ramach realizacji zadań związanych z poprawą stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju);
- dotacja celowa dla Centrum Onkologii – Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w kwocie 80 tys. zł, przeznaczona na dofinansowanie działalności pod nazwą *Utrzymanie systemu zapewnienia jakości w Pracowni Wtórnych Wzorców Dozymetrycznych* – w ramach realizacji zadań związanych z poprawą stanu bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju;
- dotacja celowa dla INiG Kraków-PIB w kwocie 3 519,5 tys. zł przeznaczona na finansowanie wynagrodzeń i pochodnych pracowników Instytutu jako IW dla PO liŚ 2014–2020, finansowane ze środków PO PT.

Przekazywanie i rozliczenie dotacji następowało zgodnie z zasadami określonymi w *ufp* i obowiązującymi przepisami.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalin wydatki w dziale 750 *Administracja publiczna* zaplanowano w wysokości 5 868,0 tys. zł, a faktycznie wyniosły one 4 973,5 tys. zł, co stanowiło 84,8% planu po zmianach. Wydatki te zostały głównie przeznaczone na wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi – 4 418,5 tys. zł, co stanowiło 88,8% wydatków w tym dziale. Pozostałe wydatki bieżące jednostek budżetowych ustalono w wysokości 1 212,3 tys. zł, a faktycznie wyniosły 488,3 tys. zł, co stanowiło 40,3% planu po zmianach. Niższe od zaplanowanego wykorzystanie środków w tej grupie wydatków wynikało z braku możliwości precyzyjnego zaplanowania wysokości wydatków w związku z partycypacją w kosztach utrzymania nieruchomości Ministerstwa Rozwoju przy pl. Trzech Krzyży.

Przeciętne zatrudnienie w 2016 r. w części 48 – Gospodarka złożami kopalin wyniosło 46³⁹ pracowników, a przeciętne miesięczne wynagrodzenie na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 6 912 zł. Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe z tytułu jednej umowy wyniosły 9 tys. zł. Umowę zawarto z osobą niebędącą pracownikiem Ministerstwa.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzenia w części 48 – Gospodarka złożami kopalin przedstawiono w załączniku 5 do niniejszej *Informacji*.

Wydatki majątkowe w tej części zrealizowano w wysokości 66,7 tys. zł, tj. w 67,4% planu po zmianach. Zakupy i wydatki inwestycyjne były zgodne z planem wydatków i zasadne z punktu widzenia zadań realizowanych przez Ministerstwo, a niepełne wykorzystanie zaplanowanej kwoty wynikało m.in. z uzyskanych oszczędności.

³⁹ Dokładna wielkość wyniosła 45,58.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych wydatków w części 48 – Gospodarka złożami kopalni zaprezentowane są w załączniku 4 do niniejszej *Informacji*.

Zobowiązania na koniec 2016 r. w części 47 – Energia wyniosły 1 925,4 tys. zł. Główną pozycję w kwocie 1 834,5 tys. zł stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych. W części 48 – Gospodarka złożami kopalni zobowiązania na koniec 2016 r. wyniosły 298,4 tys. zł⁴⁰. Główną pozycję (293,6 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń. W obu częściach budżetu na koniec 2016 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

W części 47 – Energia szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 25 708,4 tys. zł, tj. 41,4% wydatków w tej części z wyłączeniem dotacji (wydatki te wyniosły 62 075,2 tys. zł). Próba została wylosowana metodą monetarną (MUS) i uzupełniona doborom celowym dwóch wydatków. Badaniem objęto 80 wylosowanych zapisów księgowych na kwotę ogółem 25 674,6 tys. zł, w tym w grupie wydatków majątkowych osiem zapisów na kwotę 911,6 tys. zł oraz w grupie wydatków bieżących pozapłacowych 72 zapisy na kwotę 24 763,0 tys. zł. Kwota dwóch wydatków dobranych w sposób celowy wyniosła 33,8 tys. zł.

W ramach zadania 6.2. *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa* zbadano 33 wydatki na kwotę 23 142,0 tys. zł (90,0% wartości próby), w ramach zadania 22.1. *Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna* zbadano 47 wydatków na łączną kwotę 1 472,4 tys. zł (5,7% wartości próby), a w ramach zadania 12.4. *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi* zbadano dwa wydatki na łączną kwotę 1 094,0 tys. zł (4,3% wartości próby).

W części 48 – Gospodarka złożami kopalni szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 892 147,4 tys. zł, tj. 75,9% wydatków w tej części. Próba została wyłoniona poprzez losowanie metodą monetarną (MUS) – 75,9% wydatków ogółem w tej części oraz dobór celowy – 0,03% wydatków ogółem w tej części. Badaniem objęto przedstawione wyżej wydatki dotyczące udzielonych dotacji oraz 13 dobranych celowo zapisów księgowych, dokumentujących wydatki bieżące Ministerstwa Energii o wartości 425,1 tys. zł.

Analiza dokumentacji, obejmująca m.in. planowanie wydatku, zabezpieczenie środków na zakup oraz celowość i gospodarność jego poniesienia, nie wykazała nieprawidłowości, poza jednym wydatkiem zrealizowanym niezgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, dotyczącym remontu 20 pomieszczeń w budynku przy ul. Żurawiej 4a. Dowody księgowe objęte badaniem spełniały wymogi formalne, były poprawnie opisane i zadekretowane. Poniesione wydatki były celowe i z wyjątkiem zamówienia na usługę ochrony zostały rzetelnie skalkulowane. Dokonywane były w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, w których zastosowano prawidłowy tryb. W przypadku dokonywania wydatków bez stosowania *Pzp*, zachodziły ustawowe przesłanki wyłączenia (określone w art. 4 i art. 4b *Pzp*). Zakupy składników majątkowych poddawane były kontroli funkcjonalnej i merytorycznej.

Kontrolą NIK w części 47 – Energia objęto sześć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Łączna kwota wydatków dotycząca pięciu zamówień finansowanych w 2016 r. wyniosła 3 209,5 tys. zł, w tym z części 47 – 3 199,9 tys. zł, z części 48 – 9,6 tys. zł (jedno zamówienie będzie realizowane w 2017 r.). W trzech, jako tryb wyboru dostawcy towarów/usług, zastosowano przetarg nieograniczony, jedno przeprowadzono w trybie zamówienia z wolnej ręki. Zbadano też dwa zamówienia, do których nie zastosowano przepisów *Pzp*.

W trzech zamówieniach (po jednym w każdym z trybów) nie stwierdzono nieprawidłowości. Jedno z tych zamówień dotyczyło zakupu sprzętu komputerowego i telefonów komórkowych, drugie wykonania badań statystycznych dotyczących paliw i energii, ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2016, a trzecie opracowania ekspertyzy pt. Ocena materiału *Kontrakt różnicowy jako*

⁴⁰ Według sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa Rb-28.

rekomendowany mechanizm zapewnienia ekonomicznej przewidywalności i opłacalności wdrożenia polskiego programu jądrowego.

W trakcie kontroli części 48 – Gospodarka złożami kopalin pod kątem prawidłowości wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz wyłączenia stosowania ustawy *Prawo zamówień publicznych* zbadano wydatki Ministerstwa Energii w łącznej wysokości 724,7 tys. zł, w tym w kwocie 420 tys. zł sfinansowanej w części 48 – Gospodarka złożami kopalin. Badanie objęło pięć postępowań, w tym dwa w trybie przetargu nieograniczonego, dwa przeprowadzone w trybie zamówienia z wolnej ręki oraz jedno postępowanie, do którego nie miały zastosowania przepisy *Pzp*. W wyniku badania nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących wyboru trybu udzielania zamówień publicznych.

W czterech spośród zbadanych łącznie jedenastu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzono nieprawidłowości.

Analiza jednego z postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego wykazała naruszenia przepisów *Pzp*. W wyniku tego postępowania, na podstawie zawartej umowy, w 2016 r. poniesione zostały wydatki w kwocie 106 tys. zł, w tym w części 47 – Energia 100,7 tys. zł, a w części 48 – Gospodarka złożami kopalin 5,3 tys. zł. Umowa z dnia 28 kwietnia 2016 r. pomiędzy Ministerstwem Energii reprezentowanym przez Dyrektora Biura Administracyjnego ME⁴¹ a firmą Agencja Ochrony Osób i Mienia „EGIDA” sp. jawna, Janusz Rostkowski, Krzysztof Rostkowski⁴² na okres od dnia 1 maja 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. dotycząca świadczenia usługi w zakresie ochrony osób i mienia została zawarta z naruszeniem art. 90 ust. 3 *Pzp*⁴³. Oferta wybranego wykonawcy zawierała rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia i powinna zostać odrzucona.

W ofercie Wykonawca zobowiązany był podać stawkę za jedną roboczogodzinę brutto. W stawce tej miały być uwzględnione wszelkie koszty niezbędne do prawidłowego i pełnego wykonania zamówienia, w tym podatek od towarów i usług. Zamawiający, w trybie art. 90 ust. 1 *Pzp* zwrócił się do oferentów, których oferty były niższe o więcej niż 30% od szacunkowej wartości zamówienia (21 zł brutto za roboczogodzinę), w tym m.in. do Agencji EGIDA (która złożyła ofertę w wysokości 14 zł brutto za jedną godzinę ochrony przez jednego pracownika), o udzielenie wyjaśnień, w tym złożenie dowodów dotyczących elementów oferty, mających wpływ na wysokość ceny oferty. Wykonawca w złożonych wyjaśnieniach nie wykazał, że oferta (14 zł brutto) nie zawiera rażąco niskiej ceny⁴⁴. Warunki wynikające z przepisów prawa pracy, przepisów o zabezpieczeniu społecznym i przepisów podatkowych wskazują, że nie jest możliwe prawidłowe skalkulowanie stawki godzinowej na tak niskim poziomie. Wykonawca, poza kosztami umowy o pracę, powinien uwzględniać także inne koszty mające wpływ na cenę oferty, w tym z tytułu obowiązkowej opieki z zakresu medycyny pracy⁴⁵. Z oświadczenia Wykonawcy wynikało natomiast, że nie posiadał on elementarnej wiedzy dotyczącej obowiązków pracodawcy w zakresie obowiązkowych badań lekarskich pracowników i konieczności uwzględnienia związanych z tym kosztów. Ponadto wykonawca, dokonując szczegółowej kalkulacji ceny, powinien wykazać także swój dochód, czego w złożonych wyjaśnieniach nie uczynił. W związku z powyższym wyjaśnienia Agencji EGIDA, oceniane na podstawie art. 90 ust. 3 *Pzp*, wskazywały na zasadność odrzucenia oferty, czego zamawiający jednak nie uczynił.

⁴¹ Na mocy pełnomocnictwa nr BDG-117/2726-14/16 z dnia 21 kwietnia 2016 r. udzielonego przez Dyrektora Generalnego ME.

⁴² Dalej: Agencja EGIDA lub Wykonawca.

⁴³ Zamawiający odrzuca ofertę wykonawcy, który nie złożył wyjaśnień lub jeżeli dokonana ocena wyjaśnień wraz z dostarczonymi dowodami potwierdza, że oferta zawiera rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia.

⁴⁴ Zgodnie z art. 90 ust. 2 *Pzp* obowiązek wykazania, że oferta nie zawiera rażąco niskiej ceny, spoczywa na wykonawcy.

⁴⁵ Obowiązek pokrycia kosztów badań lekarskich należy do pracodawcy (art. 229 § 6 Kodeksu Pracy).

Aneks nr 1⁴⁶ do umowy z dnia 28 kwietnia 2016 r. podpisany przez Dyrektora Biura Administracyjnego ME był niezgodny z § 2 ust. 6 umowy z dnia 28 kwietnia 2016 r. oraz z art. 144 ust. 1 *Pzp* w związku z art. 19 ust. 3 pkt 1 *ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw*⁴⁷. Tym samym zgodnie z art. 144 ust. 2 *Pzp* zmienione postanowienia umowne podlegają unieważnieniu.

Możliwość dokonania zmiany wynagrodzenia wykonawcy zawarta była w umowie z dnia 28 kwietnia 2016 r. (§ 2 ust. 4-7) i dotyczyła m.in. zmiany wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na podstawie art. 2 ust. 3-5 *ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę*⁴⁸. Zgodnie z zawartą umową, pracownicy ochrony zatrudnieni byli przez Wykonawcę na podstawie umowy o pracę. Wykonawca pismem z dnia 25 listopada 2016 r. wniósł o przeprowadzenie negocjacji w sprawie zmiany dotychczasowego wynagrodzenia, powołując się bezzasadnie (gdyż stawka ta nie miała zastosowania do przedmiotowej umowy) na wysokość minimalnej stawki godzinowej w kwocie 13 zł, która miała obowiązywać od dnia 1 stycznia 2017 r. Zamawiający uznał ten wniosek za zasadny, co w konsekwencji doprowadziło do podniesienia stawki godzinowej za wykonywaną usługę do wysokości 21,28 zł.

Stawka 13 zł odnosi się tymczasem do osób wykonujących zlecenie lub świadczących usługi, a nie do osób świadczących pracę na podstawie umowy o pracę (art. 1 pkt 1a *ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę*). Od dnia 1 stycznia 2017 r. podwyższeniu uległo natomiast minimalne wynagrodzenie za pracę⁴⁹ do kwoty 2 000 zł, tj. o 8,1%. W związku z tym, że umowa przewidywała zmianę wysokości wynagrodzenia w przypadku zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę, to dopuszczalna była zmiana wysokości wynagrodzenia dla wykonawcy, ale w proporcji odpowiadającej wzrostowi kosztów z tytułu wzrostu minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych zgodnie z art. 17 ust. 1c *ustawy z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*⁵⁰ jest naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych w inny sposób niż określony w art. 17 ust. 1, 1b i 1ba powołanej ustawy, jeżeli miało ono wpływ na wynik postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Także zmiana umowy w sprawie zamówienia publicznego z naruszeniem przepisów o zamówieniach publicznych jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych zgodnie z art. 17 ust. 6 *ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*.

W trakcie kontroli ustalono również, że jeden z pracowników zatrudnionych przy realizacji umowy nie był kwalifikowanym pracownikiem ochrony, pomimo faktu iż Wykonawca był zobowiązany, aby wszyscy pracownicy byli kwalifikowanymi pracownikami ochrony zgodnie z *ustawą z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia*⁵¹. Stanowił o tym § 2 ust. 3 umowy z dnia 28 kwietnia 2016 r.

Drugie z zamówień w trybie przetargu nieograniczonego dotyczyło świadczenia kompleksowej usługi utrzymania czystości w budynku Ministerstwa Energii przy Żurawiej 4a w Warszawie. Łączna kwota wydatków wyniosła 155,5 tys. zł, w tym w części 47 – Energia – 147,7 tys. zł, a w części 48 – Gospodarka złożami kopalni – 7,8 tys. zł. W toku realizacji usługi nie potwierdzono spełnienia kryterium zatrudnienia pracowników przez wykonawcę zamówienia. Jako kryteria oceny ofert ustalono cenę oraz kryterium społeczne zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Firma FLEXO Anna Fesz (dalej FLEXO) za swoją ofertę otrzymała maksymalną liczbę punktów, w tym za kryterium społeczne,

⁴⁶ Z dnia 22 grudnia 2016 r., na mocy którego podniesiono Wykonawcy stawkę godzinową za usługę z 14 do 21,28 zł (brutto), tj. o ponad 50% od dnia 1 stycznia 2017 r.

⁴⁷ Dz. U. poz. 1020.

⁴⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 2008. Aktualnie Dz. U. z 2017 r. poz. 847.

⁴⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 września 2016 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. (Dz. U. poz. 1456).

⁵⁰ Dz. U. z 2013 r. poz. 168, ze zm.

⁵¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1432, ze zm.

wskazując pięć osób zatrudnionych w ramach umowy o pracę. W wyniku tego zamówienia w dniu 29 kwietnia 2016 r. pomiędzy Ministerstwem Energii a FLEXO została zawarta umowa obowiązująca do 31 grudnia 2016 r. W umowie tej, w § 4 ust. 4 pkt 5 Ministerstwo zapisało prawo wglądu do dokumentów potwierdzających wymóg zatrudnienia pracowników na umowę o pracę (tj. kopii umów, zgłoszeń do ubezpieczenia społecznego). Wprowadzenie do oceny ofert kryterium społecznego obligowało do monitorowania spełnienia warunków zawartych w oświadczeniu oferenta o liczbie pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę i wielkości etatu, na jaki mieli być zatrudnieni w czasie realizacji zawartej umowy. Dyrektor Biura Administracyjnego w ME z uwagi na długotrwałą nieobecność pracowników odpowiedzialnych za nadzór nad realizacją przedmiotowej umowy (wskazanych w umowie), nie mógł przedstawić dokumentów potwierdzających sprawdzenie spełnienia powyższego warunku dotyczącego zatrudnienia. Pracownicy biura odpowiedzialni za nadzór nad realizacją umowy nie zgłaszali przelożonym żadnych uwag i nieprawidłowości w związku z realizacją przedmiotowej umowy przez FLEXO. Dodatkowo Dyrektor Generalny poinformował, że zarządził przeprowadzenie kontroli doraźnej w zakresie realizacji umowy z FLEXO w 2016 r.

W toku kontroli NIK, w ofercie złożonej przez firmę FLEXO kontrolerzy stwierdzili brak załącznika nr 5 do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) *Lista podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej/informacja o braku przynależności do grupy kapitałowej*. Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego w ME obecnie nie można potwierdzić, że dokument ten nie został przez FLEXO złożony wraz z ofertą. Dodatkowo Dyrektor Generalny wskazał, iż w konkretnej sytuacji brak załącznika nie miałby żadnego wpływu na wynik postępowania, gdyż z treści oświadczeń pozostałych oferentów wynika, iż FLEXO nie pozostawał z nimi w grupie kapitałowej. NIK nie zgadza się z powyższym twierdzeniem Dyrektora Generalnego, gdyż brak oświadczenia powodowałby niekompletność złożonej oferty i jej niezgodność z warunkami określonymi w SIWZ i dlatego mógłby mieć wpływ na wynik postępowania.

Trzecie z zamówień udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego dotyczyło świadczenia usługi utrzymania czystości w budynku Ministerstwa Energii przy ul. Żurawiej 4a w roku 2017. Przetarg na usługi, które miały być świadczone od 1 stycznia 2017 r., został wszczęty w dniu 15 grudnia 2016 r. Wszczęcie postępowania dopiero w tym terminie NIK oceniła jako nierzetelne. Otwarcie ofert nastąpiło w dniu 27 grudnia 2016 r., natomiast wynik postępowania został zatwierdzony w dniu 13 stycznia 2017 r.⁵², co uniemożliwiło zawarcie umowy obowiązującej od 1 stycznia 2017 r. Umowa została zawarta w dniu 1 lutego 2017 r. Natomiast w styczniu 2017 r. usługa była wykonywana na podstawie krótkoterminowej umowy zawartej w dniu 2 stycznia 2017 r. z poprzednim wykonawcą, firmą FLEXO. Ze względu na długotrwałą nieobecność dwóch z trzech pracowników Zespołu Majątkowego Biura Administracyjnego wszystkie bieżące zadania merytoryczne spoczywały na jednym pracowniku. Natłok spraw spowodował brak możliwości przygotowania niezbędnej dokumentacji do przeprowadzenia postępowania. Za nieprawidłowość odpowiedzialny jest Dyrektor Biura Administracyjnego jako kierownik komórki organizacyjnej właściwej, ze względu na przedmiot zamówienia, do sporządzenia *Wniosku o udzielenie zamówienia publicznego*, zgodnie z § 6 ust. 1 w związku z § 3 ust. 1 zarządzenia Nr 19 Dyrektora Generalnego ME. Planowana kwota wydatków na 2017 r. na podstawie wybranej oferty wynosi nie więcej niż 308,4 tys. zł.

Jako działanie nierzetelne NIK oceniła wybór wykonawcy i nadzór nad realizacją zamówienia dotyczącego remontu dwudziestu pomieszczeń w budynku ME przy ul. Żurawiej 4a na kwotę 34,2 tys. zł z całkowitym pominięciem zarządzenia Nr 19 Dyrektora Generalnego ME w sprawie udzielania zamówień publicznych. Nie udokumentowano ustalenia szacunkowej wartości zamówienia w postaci notatki służbowej, co jest niezgodne z § 11 ust. 3 wyżej wymienionego zarządzenia, oraz nie zamieszczono zapytania ofertowego na stronie internetowej zamawiającego (co dla zamówień powyżej

⁵² Protokół postępowania o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego zatwierdzony w dniu 16 stycznia 2017 r., oznaczenie sprawy: BDG-II-281-15/16.

20 tys. zł jest obowiązkowe) i nie uzyskano zgody Dyrektora Generalnego na odstępianie od tego obowiązku, czym naruszono przepis § 12 ust. 1-4 zarządzenia. Ponadto nie sporządzono wniosku o udzielenie zamówienia publicznego, co jest obowiązkiem wynikającym z § 13 zarządzenia. Nie sporządzono umowy na realizację usługi remontowej (naruszenie § 16 ust. 1-2 i 6-8) i nie sporządzono również protokołu odbioru wykonanej usługi, co wynika z treści notatki⁵³ sporządzonej w dniu 31 sierpnia 2016 r. NIK wskazała, że brak umowy ze wskazanym zakresem prac i brak protokołu odbioru nie zabezpiecza interesów ME w zakresie ewentualnych reklamacji usługi. Odpowiedzialnym za nieprawidłowość był, zgodnie z § 3 ust. 1⁵⁴ zarządzenia Nr 19 Dyrektora Generalnego ME, Dyrektor Biura Administracyjnego. Dyrektor Generalny po wystąpieniu powyższej sytuacji podjął działania mające na celu wyeliminowanie prawdopodobieństwa wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości, m.in. zostało przekazane do komórek organizacyjnych pismo z dnia 9 września 2016 r. przypominające o obowiązku przestrzegania zasad określonych w zarządzeniu nr 19 Dyrektora Generalnego ME przy zamawianiu dostaw, usług i robót budowlanych oraz zaplanowano w 2017 r. szkolenia wewnętrzne dotyczące udzielania zamówień publicznych do 30 tys. euro.

Ponadto w trzech przypadkach dokonano zapłaty po terminie (opóźnienie nie skutkowało naliczeniem ani zaplaceniem odsetek). Jednodniowe opóźnienia dotyczyły trzech płatności na łączną kwotę 964,2 tys. zł. Przyczyną opóźnienia zapłaty było zbyt późne przekazanie dokumentów do Departamentu Budżetu i Finansów w ME (na jeden dzień roboczy zamiast trzy dni robocze przed terminem zapłaty) oraz konieczność przeprowadzenia formalnych i merytorycznych wyjaśnień.

NIK oceniła również jako nierzetelne sporządzenie protokołu odbioru dzieła (tj. kalendarzy dla ME) dwa dni po terminie otrzymania dzieła od wykonawcy oraz bez wskazania daty ich odbioru, co było niezgodne z uregulowaniem § 3 ust. 6 i 7 umowy z dnia 30 listopada 2016 r. Postanowienie to wskazywało, iż protokół należało sporządzić w dniu ich odbioru, wskazując również datę odbioru.

Minister Energii rzetelnie, zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp* sprawował nadzór i kontrolę nad wykonywaniem budżetu w części 47 – Energia i w części 48 – Gospodarka złożami kopalni, za wyjątkiem wskazanych wyżej nieprawidłowości dotyczących zamówień publicznych.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W części 47 – Energia wykonywany był budżet środków europejskich. Limit wydatków budżetu środków europejskich po zmianach wyniósł 739 950,0 tys. zł, w tym: w dziale 150 *Przetwórstwo przemysłowe* 397 820,0 tys. zł, a w dziale 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* 342 130,0 tys. zł.

W 2016 r. zrealizowano wydatki budżetu środków europejskich w części 47 w kwocie 491 115,9 tys. zł, co stanowiło 66,4% planu po zmianach.

Decyzją z dnia 14 listopada 2016 r. Minister Energii, zgodnie z przepisami, zablokował kwotę 244 432,5 tys. zł, wynikającą m.in.:

- z mniejszego wydatkowania środków na działania 9.4. – *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych*, 9.6. – *Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych* i 10.3. – *Rozwój przemysłu dla odnawialnych źródeł energii* w PO liŚ 2007–2013,
- ze zmiany harmonogramu płatności w poddziałaniu 1.3.3. – *Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE* w PO liŚ 201–2020 – głównie w obszarze zamówień publicznych,

⁵³ Notatka dla Dyrektora Generalnego ME dotycząca remontu 20 pomieszczeń na drugim piętrze w budynku przy ul. Żurawiej 4a wyjaśniająca przyczyny niezastosowania Zarządzenia nr 19 Dyrektora Generalnego ME w sprawie udzielania zamówień publicznych, podpisana przez Dyrektora i Zastępcę Dyrektora Biura Administracyjnego – jako załącznik do faktury nr 26/16 za wykonanie remontu.

⁵⁴ Przepis ten stanowi, że „Kierujący komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, każdy w zakresie swojego działania, ponoszą odpowiedzialność za przestrzeganie przepisów wynikających z niniejszego zarządzenia”.

- w związku z niepodpisaniem umów przez NFOŚiGW w ramach działań 1.1. Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, 1.2. Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, 1.3. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach, 1.5. Efektywna dystrybucja ciepła i chłodu i 1.6. Promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe w PO liŚ 2014–2020.

Środki zostały zablokowane w działach: 900 *Gospodarka komunalna i ochrona środowiska* w kwocie 229 787,6 tys. zł (94,0% ogółu zablokowanych wydatków) oraz 150 *Przetwórstwo przemysłowe* w wysokości 14 644,9 tys. zł.

Na realizację PO liŚ 2007-2013 poniesiono następujące wydatki:

- w rozdziale 15095 *Pozostała działalność* – 271 353,7 tys. zł, środki te przeznaczone zostały na: finansowanie działań wdrażanych przez INiG–PIB – 251 110,4 tys. zł oraz działań: 9.4. – *Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych*, 9.6. – *Sieci ułatwiające odbiór energii ze źródeł odnawialnych* i 10.3. – *Rozwój przemysłu dla odnawialnych źródeł energii* wdrażanych przez ME – 20 243,3 tys. zł,
- w rozdziale 90011 *Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej* – 108 342,4 tys. zł, które przeznaczono na finansowanie działań wdrażanych przez NFOŚiGW.

Na realizację PO liŚ 2014–2020 poniesiono wydatki w rozdziale 15095 *Pozostała działalność* – 111 419,8 tys. zł, które przeznaczone zostały na finansowanie działań wdrażanych przez INiG–PIB – 102 440,4 tys. zł oraz na poddziałanie 1.3.3. – *Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE* – 8 979,4 tys. zł.

Wydatki wykonane były niższe od wydatków planowanych o 248 834 tys. zł, z tego przeznaczonych na: PO liŚ 2014–2020 – o 236 530,2 tys. zł. Różnica ta była spowodowana wydłużeniem harmonogramu płatności w poddziałaniu 1.3.3., a także niepodpisaniem umów przez NFOŚiGW na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach przywołanych powyżej działań 1.1., 1.2., 1.3., 1.5. i 1.6. w PO liŚ 2014–2020 oraz niezrealizowaniem części działań w PO liŚ 2007-2013 – 12 303,9 tys. zł.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki budżetu środków europejskich zrealizowane w Ministerstwie Energii na łączną kwotę 14 506,5 tys. zł. Kwota ta stanowiła 3,0% wydatków budżetu środków europejskich w części 47 – Energia, poniesionych w 2016 r. Doboru próby (pięć operacji o najwyższej wartości) dokonano na podstawie doboru celowego pod względem wielkości dokonanych płatności. Skontrolowane wydatki zrealizowano prawidłowo, do wysokości określonej w planie finansowym. Zostały one przeznaczone na cele lub zadania określone w umowach o dofinansowanie.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące zrealizowanych wydatków budżetu środków europejskich zaprezentowane są w załączniku 6 do niniejszej *Informacji*.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

W części 47 – Energia sfinansowano realizację czterech zadań, ujętych w czterech funkcjach układu zadaniowego budżetu państwa. Zadania te zostały podzielone na pięć podzadań i dziewięć działań.

Realizacja budżetu w układzie zadaniowym przebiegała w następujący sposób:

- funkcja 5. *Ochrona praw i interesów Skarbu Państwa* – na zadanie 5.1. *Gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa i ochrona interesów Skarbu Państwa* zaplanowano w budżecie państwa 581,0 tys. zł i wydatkowano 564,4 tys. zł, tj. 97,1% planu po zmianach. Środki przeznaczono na wynagrodzenia pracowników zaangażowanych w działania związane z nadzorem nad spółkami energetycznymi;

- funkcja 6. *Polityka gospodarcza kraju* – na zadanie 6.2. *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa* zaplanowano 1 006 024,7 tys. zł, w tym z budżetu środków europejskich kwotę 739 950 tys. zł i wydatkowano łącznie 736 041,5 tys. zł (73,2% planu po zmianach), w tym z budżetu środków europejskich 491 115,9 tys. zł (66,4% planu po zmianach);
- funkcja 12. *Środowisko* – na zadanie 12.4. *Gospodarka zasobami i strukturami geologicznymi* zaplanowano 1 163,7 tys. zł i wydatkowano ze środków budżetu państwa całą zaplanowaną kwotę;
- funkcja 22. *Koordinacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna* – na zadanie 22.1. o tej samej nazwie zaplanowano kwotę 24 357,7 tys. zł i wydatkowano ze środków budżetu państwa 19 720,8 tys. zł (81% planu po zmianach).

Do badania wybrano zadanie 6.2. – *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa*, którego udział w całości wydatków w części 47 – Energia w 2016 r. z budżetu państwa i budżetu środków europejskich (ogółem 757 490,5 tys. zł) wynosił 97%.

Do oceny stopnia wykonania zadania 6.2. zastosowano dwa mierniki: *udział importu nośników energii w zużyciu energii ogółem* oraz *procent realizacji wartości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący*.

1. Planowana wartość pierwszego miernika wynosiła mniej niż 55%. Miernik ten służy pomiarowi realizacji jednego z dwóch celów zdania 6.2., jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego państwa. W sprawozdaniu z realizacji budżetu zadaniowego w ME przyjęto wykonanie miernika na poziomie planu, ponieważ dane za rok kalendarzowy dostępne są w czerwcu roku następnego. NIK zwraca uwagę na wadliwość rozwiązania polegającego na przyjęciu miernika realizacji zadania, którego wartości za okres sprawozdawczy nie można obliczyć przed terminem sporządzenia sprawozdania z powodów systemowych, czyli ze względu na brak niezbędnych danych.
2. Planowana wartość drugiego miernika wynosiła nie mniej niż 80%, a wykonana 99,7%. Miernik ten służy pomiarowi realizacji drugiego z celów zdania 6.2., jakim jest zapewnienie rezerw strategicznych zgodnie z potrzebami państwa w warunkach kryzysu.

W podzadaniu 6.2.1. *Rynki paliw i energii*, wydatkując środki na kwotę 558 760,3 tys. zł, uzyskano następujące efekty rzeczowe:

- zrefundowano wydatki poniesione przez ME w związku z pełnieniem funkcji Instytucji Pośredniczącej dla I i VII osi priorytetowej w ramach PO LiŚ – realizacja PO PT na kwotę 5 092 tys. zł;
- wykonano zadania związane z obsługą zadań merytorycznych, w tym analizy i ekspertyzy dotyczące sektorów elektroenergetyki i ciepłownictwa na łączną kwotę 4 794 tys. zł;
- przy udziale środków budżetu państwa, jak również budżetu środków europejskich (PO LiŚ 2007–2013 oraz PO LiŚ 2014–2020), realizowane były na podstawie podpisanych umów następujące działania:
 - działania 10.1. i 10.2. PO LiŚ 2007–2013 mające na celu rozwój systemów przesyłowych energii elektrycznej, gazu ziemnego i ropy naftowej oraz budowę i przebudowę magazynów gazu ziemnego, a także budowę systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych i modernizację istniejących sieci dystrybucji na łączną kwotę 251 110,4 tys. zł;
 - działanie 7.1. PO LiŚ 2014–2020 skoncentrowane na rozwoju inteligentnych systemów magazynowych, przesyłu i dystrybucji energii – na kwotę 102 440,4 tys. zł. W ramach działania 7.1. w 2016 r. rozpoczęto realizację następujących projektów: Gazociąg Lwówek–Odolanów, Gazociąg Czeszów–Wierzchowice, modernizacja systemu przesyłowego na Dolnym Śląsku w celu poprawy jego funkcjonalności oraz optymalnego wykorzystania połączenia „Polska–Niemcy” Faza II;

- działań 9.4., 9.6. i 10.3. PO liŚ 2007–2013 skoncentrowanych na wdrażaniu projektów mających na celu zdywersyfikowanie źródeł dostaw nośników energii (biogazownie) – 20 243,3 tys. zł;
- realizowano plany działań w ramach pomocy technicznej PO liŚ 2007–2013 i 2014–2020, wydatkowano łączną kwotę 6 922,4 tys. zł;
- realizowano działanie 1.3.3. PO liŚ 2014–2020, którego celem jest wsparcie doradcze dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz odnawialnych źródeł energii, wydatkowano kwotę 8 979,4 tys. zł;
- sfinansowano opłaty z budżetu państwa na rzecz gminy Różan z tytułu zlokalizowania na jej terenie Krajowego Składowiska Odpadów Promieniotwórczych – kwota 10 500 tys. zł;
- sfinansowano koszty realizacji polsko-rosyjskiej umowy dotyczącej wywozu napromieniowanego paliwa z reaktora badawczego na kwotę 2 387,8 tys. zł;
- realizowano program wieloletni pod nazwą „Program polskiej energetyki jądrowej”. Przy udziale środków budżetowych w wysokości 833,9 tys. zł zrealizowany następujący zakres rzeczowy:
 - kontynuowano działania nad zaangażowaniem polskiego przemysłu w rozwój energetyki jądrowej,
 - kontynuowano działania edukacyjno-informacyjne w zakresie energetyki jądrowej,
 - wykonano szereg opracowań niezbędnych do działań informacyjnych oraz do sporządzenia aktualizacji programu,
 - sfinansowano wydatki związane z działalnością ZUOP,
 - zrealizowano zadania związane z działaniami zmierzającymi do zapewnienia bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej kraju,
 - realizowano działania PO liŚ 2007–2013 oraz PO liŚ 2014–2020 wdrażane przez NFOŚiGW oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Katowice służących wspieraniu wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, wspieraniu efektywności energetycznej w budynkach, efektywnej dystrybucji energii oraz termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej.

W ramach drugiego z podzadań zadania 6.2., tj. w podzadaniu 6.2.2. *Rezerwy strategiczne*, poniesiono wydatki na łączną kwotę 177 281,2 tys. zł, klasyfikowane do jednego działania budżetu zadaniowego 6.2.2.1. *Rezerwy strategiczne*. Były one przeznaczone na dofinansowanie bieżącej działalności ARM, w tym zarządzania realizacją zadań statutowych – kwota 64 896,1 tys. zł, na częściowe sfinansowanie zakupu towarów oraz wydatków na utrzymanie rezerw strategicznych – kwota 43 108 tys. zł, a także na sfinansowanie uzupełnienia rezerw strategicznych z asortymentu produktów rolno-spożywczych oraz na sfinansowanie utworzenia rezerw produktów żywnościowych w grupie rezerw rolnych i rolno-spożywczych – kwota 69 277,2 tys. zł. Celem tego podzadania było zapewnienie rezerw strategicznych zgodnie z potrzebami państwa w warunkach kryzysu. W 2016 r. osiągnięto wartość miernika *Procent realizacji wartości bazowej rezerw, określonej przez organ tworzący* w wysokości 99,7%, a więc wyższej od planowanej o 19,7 punktu procentowego.

Zgodnie z art. 8 *ustawy o rezerwach strategicznych* asortymenty rezerw strategicznych i ich ilości określa Rządowy Program Rezerw Strategicznych, którego projekt opracowuje minister właściwy do spraw energii we współpracy z innymi organami, wskazanymi w ustawie. Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego Rządowy Program Rezerw Strategicznych jak dotąd nie został uchwalony przez Radę Ministrów. Nie oznacza to jednak, że Minister Energii nie podejmował działań zmierzających do uchwalenia Programu. Prace nad Programem stanowiły jedno z priorytetowych przedsięwzięć realizowanych przez Ministra Energii w 2016 r. Z inicjatywy Ministra Energii sprawa finansowania Programu została rozpatrzona na posiedzeniu Komitetu Rozwoju w dniu 26 kwietnia 2016 r. Komitet Rozwoju wydał zalecenia, które zostały zrealizowane przez Ministra Energii. W dniu 28 października 2016 r. Minister przekazał zaktualizowaną wersję Programu do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady

Ministrów. Komitet przyjął dokument na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2016 r. i rekomendował go Radzie Ministrów. Ponadto podjął następujące ustalenia:

- uwagi zgłoszone przez Ministra Zdrowia zostaną uwzględnione w sposób zaproponowany przez Ministra Energii, co na posiedzeniu zaakceptował i potwierdził Minister Zdrowia;
- uwagi zgłoszone przez Ministra Rozwoju i Finansów, dotyczące łącznej kwoty środków przeznaczonych na działania w zakresie rezerw strategicznych, omówi Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów.

Do końca 2016 r. Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów nie rozpatrzył uwag Ministra Rozwoju i Finansów. Według stanu na dzień 24 marca 2017 r. oczekiwano na wyznaczenie terminu posiedzenia Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w powyższej sprawie.

Nie zostały wykonane ustawowe zadania Ministra Energii, dotyczące opracowania dokumentu *Polityka energetyczna państwa*. Zgodnie z art. 15 ust. 2 w zw. z art. 12 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*, zadania ministra właściwego do spraw energii w zakresie polityki energetycznej obejmują m.in. przygotowanie projektu polityki energetycznej państwa, którą opracowuje się co cztery lata, i koordynowanie jej realizacji. Ostatni dokument pn. *Polityka energetyczna Polski do 2030 roku* został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 10 listopada 2009 r.⁵⁵ Według wyjaśnień Dyrektora Generalnego projekt *Polityki energetycznej Polski do 2050 roku* w wersji opublikowanej w sierpniu 2015 r. był opracowany w oparciu o decyzje podjęte przez poprzedni Rząd. Aktualnie trwają prace nad projektem nowego dokumentu, który będzie uwzględniał decyzje obecnego Rządu. Należy zwrócić uwagę, że konieczne jest podjęcie decyzji kluczowych dla sektora, mających wpływ na jego funkcjonowanie w bardzo długiej perspektywie. Takie decyzje wymagają dogłębnych analiz oraz uzgodnień – np. rynek mocy oraz strategii sektorowe dla górnictwa węgla kamiennego i brunatnego. Jednocześnie zakres dokumentu i jego zawartość zostaną dostosowane do nowych regulacji Unii Europejskiej, które zostały przedstawione w ramach pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” – tzw. pakietu zimowego. Dyrektor Generalny zwrócił uwagę, że w ramach obowiązku nałożonego na państwa członkowskie Unii Europejskiej w Ministerstwie Energii prowadzone są intensywne prace nad przygotowaniem *Krajowego planu na rzecz energii i klimatu na lata 2021–2030*, będącego częścią systemu zarządzania Unią Energetyczną. Dokument będzie przedstawiał działania Polski podejmowane na rzecz realizacji pięciu wymiarów Unii Energetycznej, tj.:

- 1) bezpieczeństwa energetycznego,
- 2) dekarbonizacji gospodarki,
- 3) efektywności energetycznej,
- 4) zintegrowanego rynku energii,
- 5) innowacyjności.

Dokument, ze względu na zakres i zawartość, będzie się w znacznym stopniu pokrywał z zakresem polityki energetycznej.

W części 48 – Gospodarka złożami kopalin Minister Energii w 2016 r. realizował dwa zadania zaliczane do funkcji 6 – *Polityka gospodarcza kraju*, czyli zadanie 6.1. – *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki* i zadanie 6.2. – *Bezpieczeństwo gospodarcze państwa* oraz jedno zadanie⁵⁶ zaliczane do funkcji 22 – *Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna*.

Na realizację powyższych zadań wydatkowano:

- zadanie 6.1. – 72 382,5 tys. zł (79,3% planu po zmianach w kwocie 91 220 tys. zł),
- zadanie 6.2. – 1 102 679,5 tys. zł (79,3% planu po zmianach – 1 389 714,1 tys. zł),

⁵⁵ Obwieszczenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2030 r. (M.P. z 2010 r. Nr 2, poz. 11).

⁵⁶ 22.1. Koordynacja działalności oraz obsługa administracyjna i techniczna.

- zadanie 22.1. – 546,2 tys. zł (64,1% planu po zmianach – 851,9 tys. zł).

Wartość miernika wykonania zadania 6.1. – *Średnia rentowność przedsiębiorstw*⁵⁷ wyniosła 6,07% (wielkość planowana wynosiła – powyżej 1%). Celem tego zadania jest zapewnienie stabilnych warunków funkcjonowania zabytkowych kopalni soli.

W ramach tego zadania, wydając środki budżetowe w łącznej kwocie 72 162,6 tys. zł, osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

- 1) zlikwidowano w zakładach górniczych 54 965 m³ wyrobisk korytarzowych i komorowych,
- 2) zlikwidowano 129 m szybu „Moszczenica” należącego do Kopalni Soli „Bochnia”,
- 3) naprawiono sześć szkód wyrządzonych ruchem zakładu górniczego,
- 4) wykonano 27 zadań w zakresie prac zabezpieczających oraz przedsięwzięć zapobiegających, związanych z likwidowanym zakładem górniczym,
- 5) zrealizowano trzy zadania w zakresie utylizacji solanki,
- 6) wykonano 14 zadań w zakresie zabezpieczenia części zabytkowych, renowacji zabytkowych wyrobisk, maszyn i urządzeń.

Ponadto wydatkowano kwotę 219,8 tys. zł na zapłatę za monitoring prawidłowości wykorzystania dotacji budżetowej przez podmioty górnictwa niewęglowego, który prowadziła Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

*Jednostkowy wynik ze sprzedaży węgla*⁵⁸ będący miernikiem wykonania zadania 6.2., wyniósł -6,97 zł/tonę i był niższy od wielkości planowanej (założono uzyskanie wartości dodatniej). Celem tego zadania jest wzrost efektywności funkcjonowania górnictwa węgla kamiennego. Główne czynniki, które wpłynęły na niewykonanie planowanej wartości miernika, to gwałtowny spadek cen węgla na rynku światowym, wysokie koszty wydobycia i wzrost importu o ok. 10% w okresie pierwszych ośmiu miesięcy 2016 r. (na koniec roku poziom importu był zbliżony do wielkości z 2015 r.). Średnia cena węgla z polskich kopalń ogółem była niższa w 2016 r. w porównaniu do 2015 r. o 4,6%, w tym średnia cena węgla energetycznego, którego udział w sprzedaży wynosił ponad 53%, o 8,4%.

W ramach tego zadania, wydając środki budżetowe w łącznej kwocie 1 102 679,4 tys. zł, osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

- 1) wykonano zadania związane z: likwidacją oraz zabezpieczeniem szybów i szybików oraz zabezpieczeniem kopalń sąsiednich przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym, zlikwidowano obiekty w ramach likwidacji infrastruktury kopalni, zrealizowano zadania w ramach rekultywacji terenów pogórnich, utrzymania obiektów niezbędnych do wykonywania działań, wykonano dokumentację projektową i techniczną – 824 zadania, wykonano siedem zadań związanych z utrzymaniem obiektów przeznaczonych do likwidacji w kolejności zapewniającej bezpieczną likwidację zakładu górniczego, na łączną kwotę 519 445,4 tys. zł;
- 2) świadczenia z tytułu urlopu górniczego wypłacono 1 746 osobom, świadczenia z tytułu urlopu górniczego dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla wypłacono 55 osobom, na łączną kwotę 209 130,2 tys. zł, średnia wysokość świadczeń pobieranych przez uprawnioną osobę z tytułu urlopu górniczego wyniosła zatem 116,1 tys. zł;
- 3) pokryto bieżące straty produkcyjne w wysokości 139 031,8 tys. zł, umożliwiając funkcjonowanie Oddziału KWK Makoszowy w strukturach Spółki Restrukturyzacji Kopalń S.A. do czasu wygaszenia działalności wydobywczej do końca 2016 roku;
- 4) wypłacono 1 021 270 osobom ekwiwalenty pieniężne w łącznej wysokości 151 171 tys. zł z tytułu prawa do bezpłatnego węgla przysługujące emerytom i rencistom ze zlikwidowanych kopalń;

⁵⁷ Wartość miernika jest ilorazem wyniku finansowego netto i przychodów ogółem x 100%.

⁵⁸ Wartość miernika jest różnicą ceny zbytu ogółem i jednostkowego kosztu węgla do sprzedaży za jedną tonę.

- 5) wypłacono 2 859 osobom renty wyrównawcze w łącznej wysokości 26 101,9 tys. zł przysługujące pracownikom lub byłym pracownikom kopalń postawionych w stan likwidacji;
- 6) wypłacono 9 057 osobom ekwiwalenty pieniężne w łącznej wysokości 13 588,7 tys. zł z tytułu prawa do bezpłatnego węgla dla osób objętych świadczeniem z przedsiębiorstw robót górniczych,
- 7) zrealizowano zadania związane z naprawieniem szkód wywołanych ruchem zakładu górniczego, w tym szkód powstałych w wyniku reaktywacji starych zrobów (119 zadań) na łączną kwotę 13 830,1 tys. zł.

Ponadto wydatkowano kwotę 4 200 tys. zł dla Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., która prowadziła monitoring procesów restrukturyzacyjnych w górnictwie węgla kamiennego, zrealizowano zadania związane z zabezpieczeniem kopalń przed zagrożeniem wodnym w kwocie 15 367,1 tys. zł oraz wykonano zadania w zakresie zabezpieczenia zabytkowych części zakładu górniczego KWK „Guido” w Zabrze i zakładu górniczego KWK „Królowska Luiza” w Zabrze na łączną kwotę 5 997,5 tys. zł.

Dane dla ustalenia i monitorowania wartości przyjętych mierników działań były dostępne i wiarygodne. Dane te wyliczane były na podstawie informacji przesyłanych przez beneficjentów dotacji oraz na podstawie opracowań przedkładanych przez ARP S.A. Dane o wartościach mierników w 2016 r. pozyskiwane były w okresach miesięcznych (ARP S.A.) oraz półrocznych (beneficjenci).

Ocena efektywności wykonania budżetu w układzie zadaniowym prowadzona była⁵⁹ w cyklach półrocznych i rocznych. Podstawą ocen były materiały przygotowywane przez Departament Budżetu i Finansów w ME⁶⁰, w tym m.in. *karty oceny efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym na podstawie mierników stopnia realizacji celów budżetu zadaniowego*. Ewidencja planu wydatków oraz ich wykonania prowadzona była w sposób umożliwiający sporządzenie sprawozdania z wykonania wydatków w układzie zadaniowym w szczególności: funkcja, zadanie, podzadanie, działanie.

Nadzór nad innymi jednostkami

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Ministerstwa⁶¹ za prowadzenie spraw związanych z nadzorem Ministra Energii nad jednostkami nadzorowanymi i podległymi odpowiada Departament Nadzoru ME we współpracy z właściwymi merytorycznie departamentami. W zakresie ARM, jednostki podległej Ministrowi, Departament Nadzoru prowadził okresowe analizy wykonania jej budżetu. Dokonywana była ocena stopnia realizacji zadań finansowanych środkami dotacji celowych oraz kontrola sprawozdań z wykonania planu finansowego ARM. W sprawozdaniach tych nie stwierdzono nieprawidłowości. Minister nadzorował także Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego.

3. Sprawozdania

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2016 r. przez dysponenta części 47 – Energia oraz części 48 – Gospodarka złożami kopalni.

Dochody uzyskane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa, wykazane w sprawozdaniach rocznych o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, z wyłączeniem rachunków izb celnych (Rb-23), były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniach z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27). Wydatki wykazane w sprawozdaniach RB-23 były równe kwocie ujętej w sprawozdaniach RB-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

⁵⁹ Na podstawie zarządzenia nr 34 Dyrektora Generalnego ME z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie procedur planowania i realizacji budżetu, kontroli finansowej oraz obiegu dowodów finansowo-księgowych w Ministerstwie Energii (niepublikowane).

⁶⁰ Jest on odpowiedzialny za prowadzenie spraw związanych z opracowaniem i wykonaniem budżetu.

⁶¹ § 23 ust. 1 pkt 2 zarządzenia Ministra Energii z dnia 5 lutego 2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Energii ze zmianami wprowadzonymi zarządzeniami Ministra Energii z dnia 9 czerwca 2016 r. i z dnia 18 października 2016 r.

Przedstawiona w rocznych sprawozdaniach Rb-27 kwota wykonanych dochodów była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek bieżący jednostki*. Kwota wydatków ogółem za 2016 r. wykazana w rocznych sprawozdaniach Rb-28 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych z Ministerstwa Finansów w 2016 r.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE) były zgodne z ewidencją księgową – w części 47 – Energia.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z ewidencją księgową i odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej – w części 47 – Energia.

Dane wykazane w kwartalnych sprawozdaniach za IV kwartał 2016 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) oraz o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z) były zgodne z ewidencją księgową. W części 47 – Energia zbiorcze sprawozdanie w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2016 r. było zgodne z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych.

Kwoty wydatków wykazane w rocznych sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1), były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*.

Przyjęty system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzonych sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo oraz prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

IV. Informacje dodatkowe

Wystąpienia pokontrolne z kontroli wykonania budżetu państwa w 2016 roku w części 47 – Energia oraz w części 48 – Gospodarka złożami kopalin zostały skierowane do Ministra Energii w dniu 27 kwietnia 2017 r. W dniu 18 maja 2017 r. Minister Energii wniósł zastrzeżenia do obu wystąpień pokontrolnych, które zostały rozpatrzone w dniu 2 czerwca 2017 r. przez Kolegium NIK. Uchwałami Kolegium NIK uwzględnione zostały zastrzeżenia dotyczące skorygowania danych o przeciętnym zatrudnieniu w części 47 – Energia i w części 48 – Gospodarka złożami kopalin. W pozostałym zakresie zastrzeżenia zostały oddalone.

W wystąpieniu pokontrolnym z kontroli dotyczącej w części 47 – Energia Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 *ustawy o NIK* wносиła o:

- 1) wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej w obszarze zamówień publicznych;
- 2) poinformowanie bez zbędnej zwłoki Agencję EGIDA, że postanowienia aneksu nr 1 z dnia 22 grudnia 2016 r. do umowy z dnia 28 kwietnia 2016 r. dotyczącej świadczenia usług w zakresie ochrony osób i mienia podlegają unieważnieniu oraz dokonanie z tą firmą stosownych korekt rozliczeń za usługi świadczone w 2017 r.;
- 3) rozważenie wypowiedzenia umowy z dnia 28 kwietnia 2016 r. dotyczącej świadczenia usług w zakresie ochrony osób i mienia w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w trakcie jej realizacji oraz przeprowadzenia nowego postępowania w sprawie świadczenia tej usługi;
- 4) podejmowanie działań w zakresie przeprowadzania postępowań przetargowych dotyczących wyboru oferenta na usługi, których świadczenie wymaga ciągłości, w terminie umożliwiającym ich nieprzerwaną realizację.

Ponadto NIK podtrzymała nadal aktualne i wymagające pilnej realizacji wnioski zawarte w *Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2015 r. w części 20 – Gospodarka oraz wykonania planów finansowych Urzędu Dozoru Technicznego i Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości*. Wnioski te NIK kierowała do Ministra Energii, dotyczyły one podjęcia pilnych działań zmierzających do przyjęcia *Polityki energetycznej państwa oraz Rządowego Programu Rezerw Strategicznych*.

W wystąpieniu pokontrolnym z kontroli dotyczącej części 48 – Gospodarka złożami kopalin Najwyższa Izba Kontroli przedstawiła trzy wnioski pokontrolne w brzmieniu identycznym jak trzy pierwsze wnioski zawarte w wystąpieniu po kontroli w części 47 – Energia.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 47 – Energia

Lp.	Wyszczególnienie	2015 ¹⁾	2016		5:4
		Wykonanie	Ustawa ²⁾	Wykonanie	
		tys. zł			%
1	2	3	4	5	6
	Ogółem część 47 <i>Energia</i> , w tym:	-	1 357 142,9	1 357 089,7	100,0
1.	dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	-	386,0	396,6	102,7
1.1.	rozdział 15004 Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej	-	0,0	8,5	-
1.2.	rozdział 15095 Pozostała działalność	-	386,0	388,1	100,5
2.	dział 500 Handel	-	43,0	112,8	262,3
2.1.	rozdział 50003 Agencja Rezerw Materiałowych	-	43,0	112,8	262,3
3.	dział 750 Administracja publiczna	-	96,0	38,5	40,1
3.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	-	96,0	38,5	40,1
4.	dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i innych	-	1 356 607,9	1 355 863,4	99,9
4.1.	rozdział 75624 Dywidendy	-	1 356 607,9	1 355 863,4	99,9
5.	dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	-	10,0	678,3	6 783,0
5.1.	rozdział 90011 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	-	10,0	678,3	6 783,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Brak danych za 2015 r.

²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016, znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 października 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych dochodów i wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 1646).

Załącznik 2. Dochody budżetowe w części 48 – Gospodarka złożami kopalin

Lp.	Wyszczególnienie	2015 ¹⁾	2016		5:4
		Wykonanie	Ustawa ²⁾	Wykonanie	
		tys. zł			%
1	2	3	4	5	6
	Ogółem, w tym:	-	1 521,0	136 970,7	9 005
1.	dział 100 Górnictwo i kopalnictwo	-	1 521,0	136 572,4	8 979
1.1.	rozdział 10001 Górnictwo węgla kamiennego	-	1 407,0	136 515,5	9 703
1.1.1.	§ 0900 Wpływy z odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub nadmiernej	-	8,0	2 251,0	28 138
1.1.2.	§ 2910 Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	-	581,0	133 182,4	22 923
1.2.	rozdział 10005 Produkcja soli	-	114,0	56,4	49
1.3.	rozdział 10095 Pozostała działalność	-	0,0	0,5	-
2.	dział 750 Administracja publiczna	-	0,0	1,7	-
2.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	-	0,0	1,7	-
3.	dział 756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	-	0,0	396,7	-
3.1.	rozdział 75624 Dywidendy	-	0,0	396,7	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Brak danych za 2015 r.

²⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016 znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 3. Wydatki budżetu państwa w części 47 – Energia

Lp.	Wyszczególnienie	2016			5:3	5:4
		Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 47 – Energia, w tym:	193 731,0	292 177,1	266 375,5	138,1	91,2
1.	dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	31 653,0	47 558,2	44 072,0	139,2	92,7
1.1.	rozdział 15004 Zadania w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej	13 365,0	19 561,7	17 963,4	134,4	91,8
1.2.	rozdział 15095 Pozostała działalność	18 288,0	27 996,5	26 108,5	142,8	93,3
2.	dział 500 Handel	109 665,0	191 665,0	177 281,2	161,7	92,5
2.1.	rozdział 50003 Agencja Rezerw Materiałowych	109 665,0	191 665,0	177 281,2	161,7	92,5
3.	dział 750 Administracja rządowa	45 343,0	45 121,4	37 355,9	84,1	82,8
3.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelných i centralnych organów administracji rządowej	44 430,0	45 121,4	37 355,9	84,1	82,8
4.	dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	7 124,0	7 832,4	7 665,4	107,6	97,9
4.1.	rozdział 90011 Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	7 124,0	7 832,4	7 665,4	107,6	97,9

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016, znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 października 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych dochodów i wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 1646) i rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 2110).

Załącznik 4. Wydatki budżetu państwa w części 48 – Gospodarka złożami kopalin

Lp.	Wyszczególnienie	2016			5:3	5:4
		Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	576 586,0	1 481 885,0	1 175 608,1	203,9	79,3
1.	dział 100 Górnictwo i kopalnictwo	570 751,0	1 475 623,0	1 170 246,1	205,0	79,3
1.1.	rozdział 10001 Górnictwo węgla kamiennego	463 531,0	1 368 403,0	1 082 496,6	233,5	79,1
1.1.1.	§ 2580 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczonych do sektora finansów publicznych	447 535,0	448 688,2	431 618,7	96,4	96,2
1.1.2.	§ 2830 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych	-	904 982,8	637 289,2	-	70,4
1.1.3.	§ 2840 Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie ustawowo określonych zadań bieżących realizowanych przez pozostałe jednostki sektora finansów publicznych	15 996,0	14 732,0	13 588,7	84,9	92,2
1.2.	rozdział 10005 Produkcja soli	91 000,0	91 000,0	72 162,6	79,3	79,3
1.2.1.	§ 2580 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczonych do sektora finansów publicznych	91 000,0	91 000,0	72 162,6	79,3	79,3
1.3.	rozdział 10095 Pozostała działalność	16 220,0	16 220,0	15 586,9	96,1	96,1
1.3.1.	§ 2580 Dotacja podmiotowa z budżetu dla jednostek niezaliczonych do sektora finansów publicznych	16 000,0	16 000,0	15 367,1	96,0	96,0
2.	dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	394,0	394,0	388,5	98,5	98,6
2.1.	rozdział 10095 Pozostała działalność	394,0	394,0	388,5	98,5	98,6
3.	dział 750 Administracja publiczna	5 441,0	5 868,0	4 973,5	91,4	84,8
3.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	5 441,0	5 868,0	4 973,5	91,4	84,8

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

¹⁾ Ustawa budżetowa rok 2016, znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r.

Załącznik 5. Zatrudnienie i wynagrodzenia**Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 47 – Energia**

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 ¹⁾			Wykonanie 2016		
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł
1	2	3	4	5	6	7	8
	Ogółem w tym:	-	-	-	287	24 459	7 102
1.	dział 750 Administracja publiczna	-	-	-	287	24 459	7 102
1.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	-	-	-	287	24 459	7 102
	według statusu zatrudnienia ³⁾ :						
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	-	-	-	33	1 851	4 689
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	-	-	-	4	624	12 997
	członkowie korpusu służby cywilnej	-	-	-	250	21 984	7 318

1) Brak danych za 2015 r.

2) W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3) Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 48 – Gospodarka złożami kopalin

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2015 ¹⁾			Wykonanie 2016		
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ¹⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego
		osób ²⁾	tys. zł	zł	osób ²⁾	tys. zł	zł
1	2	3	4	5	6	7	8
	Ogółem w tym:	-	-	-	46 ⁴⁾	3 781	6 912
1.	dział 750 Administracja publiczna	-	-	-	46 ⁴⁾	3 781	6 912
1.1.	rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	-	-	-	46 ⁴⁾	3 781	6 912
	według statusu zatrudnienia ³⁾ :						
	osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	-	-	-	1 ⁵⁾	61	9 827
	osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	-	-	-	1	159	13 289
	członkowie korpusu służby cywilnej	-	-	-	44 ⁶⁾	3 560	6 733

1) Brak danych za 2015 r.

2) W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3) Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

4) Dokładna wielkość wyniosła 45,58.

5) Dokładna wielkość wyniosła 0,52.

6) Dokładna wielkość wyniosła 44,06.

Załącznik 6. Wydatki budżetu środków europejskich w części 47 – Energia

Lp.	Wyszczególnienie	2016			5:3	5:4
		Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem część 47 – Energia, w tym:	739 950,0	739 950,0	491 115,9	66,4	66,4
1.	dział 150 Przetwórstwo przemysłowe	307 450,0	397 820,0	382 773,5	124,5	96,2
1.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	11 450,0	115 820,0	111 419,8	973,1	96,2
1.2.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013	296 000,0	282 000,0	271 353,7	91,7	96,2
2.	dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	432 500,0	342 130,0	108 342,4	25,0	31,7
2.1.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	336 500,0	232 130,0	0,0	0,0	0,0
2.2.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007–2013	96 000,0	110 000,0	108 342,4	112,9	98,5

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28UE z sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2016, znowelizowana 20 października 2016 r. i 15 grudnia 2016 r. wraz ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 5 października 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych dochodów i wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 1646) i rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie dokonania przeniesień niektórych planowanych wydatków budżetu państwa oraz kwot wynagrodzeń określonych w ustawie budżetowej na rok 2016 (Dz. U. poz. 2110).

Załącznik 7. Kalkulacja oceny ogólnej w części 47 – Energia

Oceny wykonania budżetu w części 47 – Energia dokonano stosując kryteria⁶² oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku⁶³.

Dochody: $D = 1\,357\,089,7$ tys. zł

Wydatki (łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich): $W = 757\,490,5$ tys. zł

Łączna kwota: $G = D + W = 2\,114\,580,2$ tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = D : G = 0,6418$.

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = W : G = 0,3582$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa dochodów: 5

Nieprawidłowości w wydatkach:

- nieodrzućenie oferty zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia i udzielenie na jej podstawie zamówienia publicznego na „Usługę w zakresie ochrony osób i mienia”. Łączna kwota wydatków z tytułu tej umowy w 2016 r. wyniosła 106 tys. zł, w tym z części 47 – Energia 100,7 tys. zł, co stanowiło 0,01% ogółu wydatków w tej części. Następnie, także z naruszeniem przepisów *ustawy Prawo zamówień publicznych*, zawarto aneks do tej umowy, dotyczący jej realizacji w 2017 r.
- niesprawdzenie wypełniania kryterium zatrudnienia pracowników przez wyłonionego w przetargu nieograniczonym wykonawcę kompleksowej usługi utrzymania czystości w budynku Ministerstwa Energii przy Żurawiej 4a w Warszawie. Łączna kwota wydatków wyniosła 155,5 tys. zł, w tym z części 47 – Energia 147,7 tys. zł, co stanowiło 0,02% ogółu wydatków w tej części.
- nierzetelne złożenie zamówienia i realizacja remontu 20 pomieszczeń w budynku ME przy ul. Żurawiej 4a, z całkowitym pominięciem uregulowań wewnętrznych, tj. zarządzenia Nr 19 Dyrektora Generalnego ME w sprawie udzielenia zamówień publicznych. Łączna kwota wydatków wyniosła 36 tys. zł, w tym z części 47 – Energia 34,2 tys. zł, co stanowiło 0,004% ogółu wydatków w tej części.
- zapłacenie po terminie płatności trzech faktur na kwotę 964,2 tys. zł, co stanowiło 0,13% ogółu wydatków.

Biorąc pod uwagę niedostateczny nadzór Ministra Energii nad realizacją budżetu w obszarze zamówień publicznych, NIK obniża ocenę cząstkową 3 o 1 punkt.

Ocena cząstkowa wydatków: 2

Wynik końcowy: $Wk = 5 \times 0,6418 + 2 \times 0,3582 = 3,9254$

Ocena końcowa: nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej – ocena opisowa.

⁶² <http://www.nik.gov.pl/kontrola/standardy-kontroli-nik/>

⁶³ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrola/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 8. Kalkulacja oceny ogólnej w części 48 – Gospodarka złożami kopalin

Oceny wykonania budżetu w części 48 – Gospodarka złożami kopalin dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2016 roku.

Dochody: $D = 136\,970,7$ tys. zł

Wydatki: $W = 1\,175\,608,1$ tys. zł

Łączna kwota: $G = D + W = 1\,312\,578,8$ tys. zł (kwota dochodów + kwota wydatków)

Waga dochodów w łącznej kwocie: $Wd = 0,1044$

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = 0,8956$

Nieprawidłowości w dochodach: nie stwierdzono

Ocena cząstkowa dochodów: 5

Nieprawidłowości w wydatkach:

Nieodrzućenie oferty zawierającej rażąco niską cenę w stosunku do przedmiotu zamówienia i udzielenie na jej podstawie zamówienia publicznego na „Usługę w zakresie ochrony osób i mienia”. Łączna kwota wydatków z tytułu tej umowy w 2016 r. wyniosła 106 tys. zł, w tym z części 48 – Gospodarka złożami kopalin 5,3 tys. zł (tj. mniej niż 0,01% wydatków tej części). Następnie, także z naruszeniem przepisów ustawy *Prawo zamówień publicznych*, zawarto aneks do tej umowy, dotyczący jej realizacji w 2017 r.

Nieprawidłowości dotyczyły również realizacji innych zamówień publicznych finansowanych z części 48 – Gospodarka złożami kopalin:

- niesprawdzenie wypełniania kryterium zatrudnienia pracowników przez wyłonionego w przetargu nieograniczonym wykonawcę kompleksowej usługi utrzymania czystości w budynku Ministerstwa Energii przy Żurawiej 4a w Warszawie. Łączna kwota wydatków wyniosła 155,5 tys. zł, w tym z części 48 – Gospodarka złożami kopalin 7,8 tys. zł (tj. mniej niż 0,01% wydatków tej części).
- nierzetelne złożenie zamówienia i realizacja remontu 20 pomieszczeń w budynku ME przy ul. Żurawiej 4a, z całkowitym pominięciem uregulowań wewnętrznych, tj. zarządzenia Nr 19 Dyrektora Generalnego ME w sprawie udzielenia zamówień publicznych. Łączna kwota wydatków wyniosła 36 tys. zł, w tym z części 48 – Gospodarka złożami kopalin 1,8 tys. zł (tj. mniej niż 0,01% wydatków tej części).

Biorąc pod uwagę niedostateczny nadzór dysponenta części nad realizacją budżetu w obszarze zamówień publicznych, NIK obniża ocenę cząstkową (3) o 1 punkt.

Ocena cząstkowa wydatków: 2

Wynik końcowy $Wk: 5 \times 0,1044 + 2 \times 0,8956 = 2,3132$

Ocena końcowa: nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla oceny negatywnej – ocena opisowa.

Załącznik 9. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Sejmowa Komisja Finansów Publicznych
8. Sejmowa Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
9. Sejmowa Komisja do Spraw Energii i Skarbu Państwa
10. Wiceprezes Rady Ministrów – Minister Rozwoju i Finansów
11. Minister Energii